

RAPPORT

Rehabilitering dammer Kvæningen

OPPDRAAGSGIVER

Ymber Produksjon AS

EMNE

Detaljplan for vassdragstiltak - miljø og landskap

Dam Šuoikkátjávri

DATO / REVISJON: 23. mai 2025 / 01

DOKUMENTKODE: 10253097-01-TVF-RAP-101

Multiconsult

Dette dokumentet har blitt utarbeidet av Multiconsult på vegne av Multiconsult Norge AS eller selskapets klient. Klientens rettigheter til dokumentet er gitt for den aktuelle oppdragsavtalen eller ved anmodning. Tredje parter har ingen rettigheter til bruk av dokumentet (eller deler av det) uten skriftlig forhåndsgodkjenning fra Multiconsult. Enhver bruk at dokumentet (eller deler av det) til andre formål, på andre måter eller av andre personer eller enheter enn de som er godkjent skriftlig av Multiconsult, er forbudt, og Multiconsult påtar seg intet ansvar for slikt bruk. Deler av dokumentet kan være beskyttet av immaterielle rettigheter og/eller eiendomsrettigheter. Kopiering, distribusjon, endring, behandling eller annen bruk av dokumentet er ikke tillatt uten skriftlig forhåndssamtykke fra Multiconsult eller annen innehaver av slike rettigheter.

Forside: Multiconsult AS

Foto: Multiconsult, med mindre annet er oppgitt

RAPPORT

OPPDRAG	Rehabilitering dammer Kvæningen	DOKUMENTKODE	10253097-01-TVF-RAP-101
EMNE	Detaljplan for vassdragstiltak - miljø og landskap Dam Šuoikkátjávri	TILGJENGELIGHET	Åpen
OPPDRAGSGIVER	Ymber Produksjon AS	OPPDRAGSLEDER	Vegard Lie Gordon Pytten
KONTAKTPERSON	Elin Kaasen	UTARBEIDET AV	Kristin Pedersen Marte Olsen
VTA	Øyvind Steffenach	ANSVARLIG ENHET	10105051 Naturlandskap
GNR./BNR./SNR.	33/1/0 Kvæningen		

SAMMENDRAG

Denne detaljplanen for miljø og landskap gjelder for rehabilitering av dam Šuoikkátjávri i Kvæningen Kommune, Troms fylke. Planen bygger på tekniske forhold ved dammen som er beskrevet i teknisk plan, utarbeidet av Multiconsult.

Planen gjør rede for hvordan planlagte arbeider forholder seg til blant annet andre myndigheter, verneområder, naturforekomster og kulturminner. Videre gjør den rede for hvordan miljø og landskaphensyn er tenkt ivaretatt gjennom rehabilitering av dammen. Det er i planleggingen også tatt hensyn til registrerte kulturminner og reindrift i og i nærheten av planområdet.

Arbeidet med rehabilitering av dammen vil starte opp etter sommeren 2026 og er planlagt gjennomført i løpet av to år. I anleggsperioden må det påregnes omfattende arbeider i hele området som er inkludert i planen.

Dette dokumentet er utformet iht. NVE sin nye digitale veileder «Detaljplan for vassdragstiltak», som erstatter «veileder nr. 3/2013». dokumentet omhandler de inngrep i dagen som følger med rehabiliteringen.

01	23.05.2025	Utsendelse	KRP	ASTRB	GOP
00	10.04.2025	Utkast	KRP	ANV og AK	GOP
REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV

INNHALDSFORTEGNELSE

1	Grunnlagsdata	8
1.1	Innledning	8
1.2	Om konsesjonæren og anlegget	9
1.3	Lokalisering	11
1.4	Fremdriftsplan	11
1.5	Lokal orientering / nabovarsling	12
2	Gjeldende vilkår og eventuelle endringer.....	12
2.1	Om konsesjonen, bakgrunnsnotat og eventuelle endringer.....	12
2.2	Fare- og problemområder for miljø og landskap	14
2.3	Avbøtende tiltak for miljø og landskap	15
3	Beskrivelse av anlegget.....	18
3.1	Oversiktskart.....	18
3.2	Arealbruksplan.....	18
3.3	Anleggsdeler	21
3.4	IK-Vassdrag	38
3.5	Oppfølging i anleggs- og driftsfasen.....	38
4	Forhold rundt anlegget	38
4.1	Landskap	38
4.2	Friluftsliv	40
4.3	Naturfare	40
4.4	Klimatilpasning.....	42
4.5	Naturmangfold.....	44
4.6	Kantvegetasjon	51
4.7	Forholdet til andre myndigheter / lover	51
5	Referanseliste.....	64
6	Vedlegg.....	66

FIGURER

Figur 1-1. Systemskisse over reguleringsområdet. Kilde: Kvæningen Kraftverk, 2025.....	9
Figur 1-2. Dam Šuoikkátjávri.....	10
Figur 1-3: Plassering av damanlegg ved Šuoikkátjávri og Lássajávri. Kartgrunnlag NVE Atlas.....	11
Figur 2-1. Manøvreringsreglement for regulering av Ábojohka mv. i Kvæningen og Nordreisa kommuner, Troms fylke. (OED, 2020).....	13
Figur 2-2. Tiltakshierarkiet. Kilde: Miljødirektoratet, 2024.	15
Figur 3-1- Oversiktskart over tiltaksområdene ved dam Šuoikkátjávri i sørøst og Lássajávri i nordvest. Kvæningen kommune ligger mellom Tromsø og Alta.	18
Figur 3-2. Arealbruksplan <i>Dam Šuoikkátjávri</i>	19
Figur 3-3. Detaljkart av arealbruksplanen øst for damanlegg, inkludert planlagt utvidelse av masseuttak.	20
Figur 3-4. Detaljkart av arealbruksplan vest for damanlegg, inkludert opprydding av gammelt masseuttak.....	20
Figur 3-5. Detaljkart av arealbruksplanen ved rigg- og lagringsområdet og eksisterende deponi ved Lássajávri. Utløp til overføringstunnelen vises med pil sør for rigg- og lagringsplass. Arealbruksgrense er romslig i magasinet slik at det er nok plass for tiltak mot utvasking av finstoffer. Deponiet ligger i reguleringssonen.	21
Figur 3-6. Typisk snitt rehabilitert fyllingsdam.	23
Figur 3-7. Heving av bølgeskjerm.....	24
Figur 3-8 Detalj motfylling oppstrøms skråning.....	25
Figur 3-9. Forsterkning overløpsterksel.	25
Figur 3-10. Dam Šuoikkátjávri før rehabilitering.....	26
Figur 3-11. Dam Šuoikkátjávri etter rehabilitering. Dammens høyde er hevet, men det blir ikke større på nedstrøms side. En motfylling i magasinets oppstrømside vil bli i noen grad synlig, avhengig om standpunkt og vannstand.	26
Figur 3-12. Lokalisering av eksisterende tipp ved Lássajávri. (NVE Atlas, 2025).	28
Figur 3-13. Planlagt anleggstraseer (oransje strekninger) som følger tidligere brukt traseer fra 1960-tallet. Ortofoto fra 1966. Anleggstraseer er fremdeles godt synlig i dag. (Kilde: Norge i bilder, 2025).....	29
Figur 3-14. Anleggstrase som er også brukt av reindrift og friluftsliv. Ortofotoer fra 1966 (venstre) viser at traseen er relativt uendret sammenlignet med dagens sti (høyre). (Norge i Bilder, 2025).....	29
Figur 3-15. De tidligere berørte områdene (1985) og plassering av dagens rigg- og lagringsområder. R/L Vest til venstre, R/L Hoved i midten, og R/L Øst til høyre. (Norge i bilder, 2024).	30
Figur 3-16. R/L Hoved. Tilbakeføring av parkering skal arrondere terreng slik at bekken ledes rundt parkeringsområdet. Avkjørsel fra Suoikkatveien skal fjerne slik at areal blir ikke brukt til parkering i fremtiden.	30
Figur 3-17. Lokalisering av riggområdet ved Lássajávri. Ortofoto var tatt i 2012, og området er fortsatt ikke god revegetert. (Kilde: Norge i Bilder, 2025).	31
Figur 3-18. Oversikt Dam Suoikkatjavri som viser der det tidligere er tatt ut masser til dammen. Illustrasjon hentet fra geotekniske notat. Steinbrudd vest vises til venstre og steinbrudd øst til høyre. (Kilde: 3D.kommunekart.no).	32
Figur 3-19. Oversikt over vestsiden av dammen. Det er tatt ut masser langs anleggsveien som er vist med oransje strek.	33
Figur 3-20. Oversikt eksisterende steinbrudd. Adkomstvei til venstre i bilde, mast på toppen og bekkeløp til høyre (Foto Ymber produksjon).....	34
Figur 3-21. Opprunkede løsemasser mellom R/L Vest og R/L Hoved. Det mørke arealet til høyre er et lag som er ca. 1 meter høyt av stedlige masser.	35
Figur 3-22. Prinsippsnitt for uttak av masser og tilpasninger av skjæringer.	36
Figur 3-23. Eksisterende masseuttak øst for dammen sett fra overløpet mot øst. Omfanget av forventet inngrep i forbindelse med planlagt uttak er vist med rød strekning. Det er viktig at avgrensingene følger søkkene i terrenget slik at de synlige skjæringshøydene blir minst mulig.	36
Figur 3-24 viser illustrasjon som viser inngrepet ved utvidelse av masseuttaket. Endringene blir markante, med et betydelig bedre landskapsbilde etter tilbakeføringen sammenlignet med nåværende situasjon.	37
Figur 3-25. Bilde fra nordenden av Lássajávri der det tidligere ble etablert et deponi etter tunnelarbeidet. Ortofoto tatt i 2012. (Norge i Bilder, 2025).	38
Figur 4-1. Utløp og landskap nord for dammen. Tidligere skade fra oppdemming er synlig ved blokkmark langs dalbunnen.....	39
Figur 4-2 (venstre). Kartlagte friluftslivsområde (røde områder) og turstier (rød linje) i forhold til dammen, deponi og Souikkatveien (sort linje). Kilde: Miljødirektoratet, 2024.....	40
Figur 4-3 (høyre). Kartlagt snøscooterløyper (blå linjer), med løype 12 Kvæningsbotnløypa som følger adkomstveien til Ábojávri. Dammen og deponi er merket i forhold til løype. (Kilde: Kvæningen kommune, 2016).	40
Figur 4-4. Aktsomhetssone for jord- og flomskred (topp venstre). Aktsomhetssone for flom (topp høyre). Snøskred aktsomhetsområder (under til venstre). Svekket is (rød) ved overløp og utløp (under til høyre). (Kilde: NVE, 2025)	41

Figur 4-5. Aktsomhetsområder for flom (topp venstre). Steinsprang aktsomhetsområde (topp høyre). Snøskred aktsomhetsområde (under til venstre). Svekket is (rød) ved overføringstunnel og i magasinets østside (under til høyre). (Kilde: NVE, 2025)	42
Figur 4-6: Georefererte bilder som er brukt til å identifisere arter og naturtyper innenfor arealbruksgrensen.	44
Figur 4-7: Oversikt over verneområder i nærheten av tiltaksområdet.	46
Figur 4-8: Oversikt over sterkt endret fastmark innenfor arealbruksgrensen ved dam Šuoikkátjávri. Områdene er tatt ut basert på eldre flyfoto (https://www.finn.no/map/)	47
Figur 4-9: Rødlistekategorier i henhold til Norsk rødliste for arter 2021. Kilde: (Artsdatabanken, 2021).	48
Figur 4-10: Forekomster av rødlistede arter fra artskart og arter som er identifisert via fotografier.	49
Figur 4-11. Kommuneplan for området rundt dam Šuoikkátjávri (venstre) og Lássajávri (høyre). (Kilde: Kommunekart, 2024).....	52
Figur 4-12. Kvænangsbotn vannverk. Nedbørsfelt til drikkevannskilde ligger nord for Småvatn. Kilde: Rambøll, 2009. .	56
Figur 4-13. Lokalisering av tiltaksområder i reinbeitedistrikt 34 Ábboraša. Suoikkatjavri merket til høyre og Lássajávri til venstre. Kilde: Nibio Kilden, 2025.....	58
Figur 4-14. Oversiktskart til reinbeitedistrikt 34. Kartet viser flyttleier og oppsamlingsområder, i tillegg til høstbeite der det er naturlig å forvente ferd av rein om høst.	59
Figur 4-15 (venstre). Vårbeiter. Tettere skravur viser kalvingsland og tidlig vårland der simleflokken oppholder seg i kalvings- og parringsperioden. Bredere skravur viser vårbeite for okserein og fjorårskalver. Kilde: Nibio Kilden, 2025	60
Figur 4-16 (høyre). Sommerbeite. Tettere skravur viser høyereliggende områder og luftingsområder der reinen oppholder seg midtsommers, for beite, ro, avkjøling og få redusert insektsplagen. Bredere skravur viser lavereliggende sommerland. Nibio Kilden, 2025	60
Figur 4-17. Høstbeite. Skravur viser tidlig høstland. Nærmeste kartlagt parringsland er omtrent 6 km mot øst. Nibio Kilden, 2025	60
Figur 4-18 (høyre). Trekklei (sort linje), flyttlei (gul) og oppsamlingsområde (oransje). Nibio Kilden, 2025.....	61
Figur 4-19. Nærbilde av reindrift ved dam Suoikka. En trekklei krysser nordspissen av det gamle masseuttak på vestsiden av dammen. (Kilde: NIBIO Kilden, 2025)	62
Figur 4-20 (venstre). Vårbeiter. Tettere skravur viser kalvingsland og tidlig vårland der simleflokken oppholder seg i kalvings- og parringsperioden. Bredere skravur viser vårbeite for okserein og fjorårskalver. Kilde: Nibio Kilden, 2025	62
Figur 4-21 (høyre). Sommerbeite. Tettere skravur viser høyereliggende områder og luftingsområder der reinen oppholder seg midtsommers, for beite, ro, avkjøling og få redusert insektsplagen. Bredere skravur viser lavereliggende sommerland. Nibio Kilden, 2025	62
Figur 4-22 (venstre). Høstbeite Lássajávri. Skravur viser tidlig høstland. Nærmeste kartlagt parringsland er omtrent 7,5 km mot vest. Nibio Kilden, 2025.....	63
Figur 4-23 (høyre). Trekkleier (sort linje) ved Lássajávri. Nibio Kilden, 2025	63

TABELLER

Tabell 1-1. Opplysninger om tiltaket. Manglende kontaktinformasjon samt dokumentasjon av kvalifikasjoner til utførende, anleggsleder og kontrollør utarbeides når de ulike posisjonene er besatt, senest innen byggestart.....	9
Tabell 1-2: Informasjon om anlegg og anleggseier	10
Tabell 1-3: Hoveddata damanlegg	10
Tabell 3-1.Massebehov for dam Šuoikkátjávri.....	32
Tabell 3-2. Volumberegninger for masseuttak.	32
Tabell 4-1: Rødlistearter registret innenfor en grense på 1 km fra arealbruksgrensen	48

VEDLEGG

Vedlegg medfølger som PDF.

Vedlegg 1: Arealbruksplaner Dam Šuoikkátjávri og Lássajávri

Vedlegg 2: Masseuttak Dam Šuoikkátjávri

Vedlegg 3: 10253097-01-RIVass-RAP-100 Teknisk plan Dam Šuoikkátjávri

Vedlegg 4: 10253097-01-RIGberg-NOT-101 Synfaringsnotat ingeniørgeologiske vurderingar Suoikkatjavre

Vedlegg 5: Brev fra Riksantikvaren – ber om merknader arkeologiske undersøkelser 2025.04.22

1 Grunnlagsdata

1.1 Innledning

Ymber Produksjon AS skal rehabilitere tre dammer i Kvænangen kommune i Troms fylke, dam Šuoikkátjávri er en av disse. Dam Šuoikkátjávri ble bygd i 1966 og består av en hoveddam og en overløpsdam. Šuoikkátjávri er reguleringsmagasin til Corrojavrrit kraftverk, der overføringen har utløp i Småvatna. Dammen ligger i nordre enden av magasinet. Šuoikkátjávri ligger i tilknytning til Njemenjaikujåkka-elva og er et av flere reguleringsmagasin som ligger oppstrøms Kvæangsbotn kraftverk. Det er veiadkomst helt frem til dammen. I forbindelse med dam rehabilitering, er det forventet et betydelig behov for vedlikehold av adkomstveien Suoikkatveien. Masser til vedlikeholdsformål skal være tatt ut fra et eksisterende deponi ved magasinet Lássajávri, der skal det også etableres en sentral rigg- og lagringsplass for de dam rehabiliteringene i Kvænangen.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) fører tilsyn med driften og sikkerheten ved dammen. Pålegg om tiltak etter bestemmelsene i forskrift om sikkerhet ved vassdragsanlegg (damsikkerhetsforskriften) er utgangspunkt for tiltakene. Rehabiliteringene skal skje innenfor rammene av gjeldende reguleringskonsesjon, datert 4. september 2020. Kgl. res. 04.09.2020 er en revisjon av konsesjonsvilkår etter vassdragsreguleringsloven for regulering av Ábojohka mv. i Kvænangen og Nordreisa kommuner, Troms fylke. Det erstatter tidligere fastsatte vilkår ved kgl.res. 15.05.1964, 06.01.1967, og 11.02.1972, 08.08.1975, og 09.06.1989.

Dammanlegget ble plassert i bruddkonsekvensklasse 2 i brev datert 5.12.2007 (NVE-ID:200709647-2). En revurdering gjennomført av Sweco i 2020 fremmer følgende hovedkonklusjoner:

- Dammen har manglende fribord mot bølgeoppskylling.
- Dammen tilfredsstiller ikke fullt ut krav til stabilitet for oppstrøms skråning ved nedtappet magasin.
- Overløpet har ikke tilfredsstillende beregningsmessig stabilitet for påkjenninger fra is.

Revurderingen er godkjent av NVE i brev datert 14.02.2021 (NVE-ID: 202017132-3).

Detaljplanen for vassdragstiltak - miljø og landskap skal godkjennes av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) før arbeid i felt kan settes i gang. Planen legger rammer for hvordan inngrep i landskapet skal utføres.

Alle som skal arbeide på anlegget skal ha en innføring i planen, dens intensjoner og de rammene den setter for anleggsarbeidet. Byggherrens prosjektleder er ansvarlig overfor NVE og Kvænangen kommune for at planens retningslinjer og avgrensninger overholdes. Byggeleder er byggherrens representant på anlegget. Byggeleder rapporterer til prosjektleder og har ansvar for at arbeider på anlegget skjer i henhold til vilkår i detaljplanen og innenfor angitte områder i arealbruksplanen.

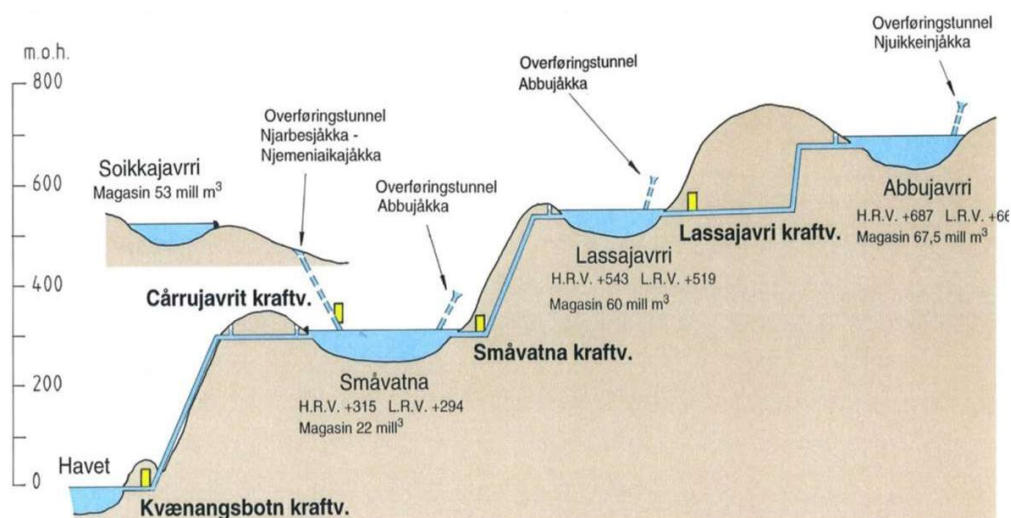
Denne planen bygger på tekniske forhold ved dammen som er beskrevet i «10253097-01-RIVass-RAP-100 Teknisk plan dam Šuoikkátjávri», Vedlegg 3. Teknisk plan er utarbeidet etter vedtak fra revurdering 2020 og Veileder nr. 1-2018 Revurdering av vassdragsanlegg.

NVE kan komme med ytterligere pålegg og skjerpelser til hvordan inngrep og terrengarrondering skal utføres etter at arbeidet er igangsatt. Byggherrens prosjektleder plikter umiddelbart å gi slik informasjon videre til entreprenøren.

1.2 Om konsesjonæren og anlegget

Ymber Produksjon AS er en del av Ymber AS. Historisk har Ymber hatt en årlig produksjon av 56 GWh. Etter oppkjøp i Kvænangen Kraftverk AS og andre selskap, har Ymber sin andel blitt utvidet til 365 GWh, noe som tilsvarer strøm til 18.000 husholdningskunder. Hovedkontor er lokalisert i Sørkjosen. Se Tabell 1-1 under for videre informasjon om konsesjonæren.

Dam Šuoikkátjávri ble bygd i 1966 og påbygd med nytt nedstrøms skråningsvern i 1989 for å beskytte dammen mot overskylling. Šuoikkátjávri er et magasin til Corrojavrrit kraftverk, som har utløp i Småvatna. Dammen ligger i nordre ende av magasinet. Šuoikkátjávri ligger i tilknytning til Njábeshjohka (Njemenjaikujákka-elva) og er et av flere reguleringsmagasin som ligger oppstrøms Kvænangsbott kraftverk. Det er veiadkomst helt frem til dammen. En systemskisse over reguleringsområdet er vist i figur 1-1.

Figur 1-1. Systemskisse over reguleringsområdet. Kilde: Kvænangen Kraftverk, 2025.

Tabell 1-1. Opplysninger om tiltaket. Manglende kontaktinformasjon samt dokumentasjon av kvalifikasjoner til utførende, anleggsleder og kontrollør utarbeides når de ulike posisjonene er besatt, senest innen byggestart.

Konsesjonær	Navn: Ymber Produksjon AS		
	Kontaktperson: Elin Kaasen	Tlf: 99714812	Epost: elin@ymber.no
	Adresse: Bjørklýsvingen 3, 9152 Sørkjosen		
	Organisasjonsnummer: 921 543 565		
Informasjon om anlegget	Konsesjon: Revidert konsesjon 04.09.2020		
	Anleggets navn: Suoikkatjavri		
	Lokalisering: Kvænangen kommune		
Kontaktinformasjon byggefasen	Kontaktperson miljø/landskap:	Tlf:	Epost:
	Prosjektleder – byggefasen:	Tlf:	Epost:
	Byggeleder:	Tlf:	Epost:
	Fagkompetanse miljø- og landskap:	Tlf:	Epost:
Kontaktinformasjon driftfase	Kontaktperson miljø/landskap: Elin Kaasen	Tlf: 99714812	Epost: elin@ymber.no
	Daglig leder: Erling S. Martinsen	Tlf: 97680921	Epost: erling@ymber.no
	Fagkompetanse miljø- og landskap: Elin Kaasen	Tlf: 99714812	Epost: elin@ymber.no
	Tilsynsperson/oppfølging miljø- og landskap: Elin Kaasen	Tlf: 99714812	Epost: elin@ymber.no

Tabell 1-2: Informasjon om anlegg og anleggseier

Dameier:	Ymber Produksjon AS
VTA	Øyvind Steffenach
Kommune:	Kvænangen
Fylke:	Troms
Konsesjon:	Revidert konsesjon 04.09.2020
Vassdragsnr.	209.5B
Magasinnummer	568
Nedbørsfelt (totalt):	73.11 km ²
Areal ved HRV	6,18 km ²
Magasinvolum:	61,2 Mill. m ³
HRV	529,0 moh
LRV	516,0 moh
Byggeår:	Ferdigstilt i 1966

Tabell 1-3: Hoveddata damanlegg

Navn	NVE – ID	Type	Største høyde (m)	Lengde (m)	Konsekvensklasse
Šuoikkátjávri hoveddam	2685	Fyllingsdam med frontal tetning i betong	15	270	2
Šuoikkátjávri overløpsdam	2686	Massivdam i betong	1,5	45	2

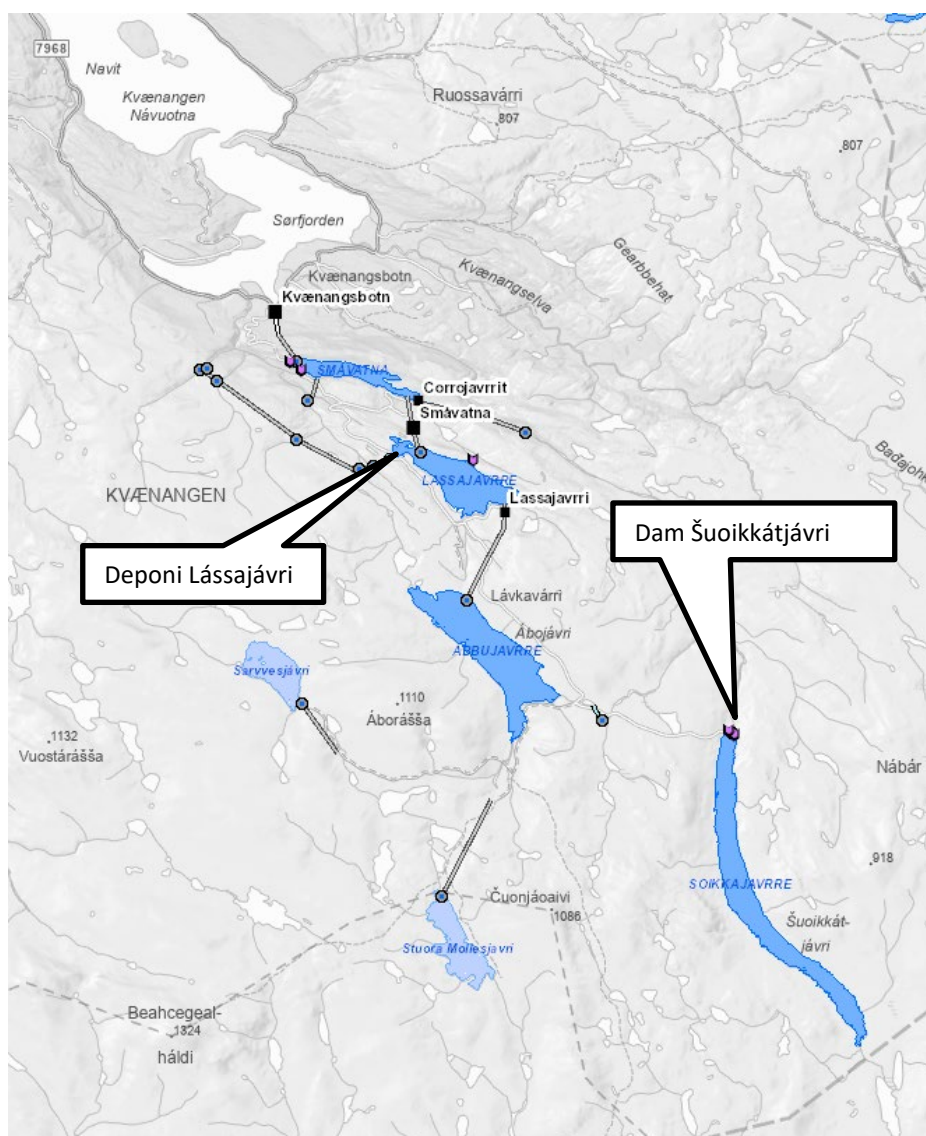
Figur 1-2. Dam Šuoikkátjávri.

1.3 Lokalisering

Damanlegget er lokalisert i Kvænangen kommune, sørvest for Alta i Troms fylke. Dam Šuoikkátjávri og adkomstveien ligger i sin helhet på gnr/bnr 33/1.

Fra dammene og ned til Kvænangsbott er det ca. 19 kilometer i luftlinje mot nordvest. Dammen ligger i nordre del av reguleringsmagasinet Šuoikkátjávri, med utløp nordover i Njárbesjohka som renner ut i Sørfjorden. Adkomst til dammen er fra Kvænangsbottneveien, via Suoikkatveien som går opp til damanlegget.

Deponiet ved Lássajávri ligger omtrent 13 kilometer i luftlinje nordvest for Šuoikkátjávri. Overføringstunnelen fra Buollánjohka har utløp ved nordvest-spissen, der dagens deponi er lokalisert.

Figur 1-3: Plassering av damanlegg ved Šuoikkátjávri og Lássajávri. Kartgrunnlag NVE Atlas.

1.4 Fremdriftsplan

Det vil bli utarbeidet en samordnet fremdriftsplan for dam Šuoikkátjávri og Småvatna dammer. Total byggetid vil bli 2 år med en forventet oppstart i august 2026 og ferdigstilling i 2028. Anleggsperioden er i en viss grad avhengig av avtaleinngåelse og eventuelle restriksjoner fra reinbeitedistriktet og hvordan entreprenøren vil løse oppdraget.

1.5 Lokal orientering / nabovarsling

Berørte grunneiere og rettighetshavere er orientert om behovet for midlertidig og varig arealbruk for gjennomføring av tiltaket. Det vil sendes ut varsel til interessegrupper, og holdes informasjonsmøte for reindriftsinteresser.

Ymber Produksjon AS vil gjennom møter, brev, informasjon på internett og skilting holde andre brukere av området orientert om planene og hvordan en må forholde seg til anleggsarbeidene. I tilknytning til oppstart av anleggsarbeidet vil det også bli orientert om tiltaket i lokalavisen.

Kvæningen kommune

Kvæningen kommune er holdt orientert om planene. I henhold til vilkårene i reguleringskonsesjonen, kgl. res. av 04. sept. 2020, jf. kgl. res. 15.05.1964, 11.02.1972, 08.08.1975 og 09.06.1989, skal kommunen ha muligheten til å uttale seg om planene for anleggsveger, steinbrudd og plassering av eventuelle overskuddsmasser (massedeponi).

Arealbruksplanene og hovedtrekkene i detaljplanen er lagt frem for Kvæningen kommune gjennom presentasjon i møte og oversending av presentasjon av prosjektet.

Sanitære forhold mv. for brakke- og kontorrigg kan kreve avklaring fra kommunen. Brakkeriggen er omtalt i Kap. 4.7.3. Det er normalt at entreprenøren som etablerer og drifter brakkeriggene ordner dette direkte med gjeldende kommune. Kommunene kan bli kontaktet i forbindelse med dette.

Grunneiere

Damanlegget og adkomsten ligger i sin helhet på eiendom gnr/bnr 33/1 hvor Statskog SF har hjemmel til eiendomsrett. Arealer og rettigheter til reguleringsanlegget, kraftverk, anleggsveger, kraftlinjer, driftshytter mv., er i hovedsak ervervet av Ymber Produksjon AS rettsforgjengere.

Berørt grunneier, Statskog SF, er orientert om behovet for midlertidig og varig arealbruk for gjennomføring av tiltaket. Ymber Produksjon AS fått en forhåndsgodkjennelse av Statskog SF for planlagt arbeid.

Rettighetshavere

Prosjektet ligger innenfor reinbeitedistrikt 34 Ábborašša. Ymber Produksjon AS har vært i kontakt med Sametinget om arbeid og de er orientert om omfanget av de planlagte aktivitetene.

Reinbeitedistrikt 34 Ábborašša uttaler seg på vegne av berørte siida/sijte. Ymber Produksjon AS har vært i kontakt med reinbeitedistriktet om planene som foreligger, og et informasjonsmøte ble avholdt i Kautokeino 4. mars 2025.

Detaljplanen hensyntar eksisterende kunnskap om reindriften i området.

Naboer og nærmiljø

Det er ingen bolighus nært tiltaket ved dammen eller langs veien utenfor av Kvæningsbotn. Nærmeste boligområde er i Kvæningsbotn, nede ved fjorden, ca. 19 km mot nordvest i luftlinje fra dammen. Adkomstveien er mye brukt til reindrift og friluftsliv, særlig til jakt i de første ukene etter sesongåpning. Reindriften har teltplass ved Ábojávri.

2 Gjeldende vilkår og eventuelle endringer

2.1 Om konsesjonen, bakgrunnsnotat og eventuelle endringer

Gjeldende konsesjonen skal ikke endres i forbindelse med rehabiliteringstiltakene.

Reviderte vilkår etter vassdragsreguleringsloven for regulering av Ábojohka mv. i Kvæningen og Nordreisa kommuner, Troms fylke, fastsatt ved kgl.res. 4 september 2020 erstatter tidligere fastsatte vilkår ved kgl.res. 15.05.1964, 06.01.1967, og 11.02.1972, 08.08.1975, og 09.06.1989.

Se figur 2-1 for manøvreringsreglementet. Det er ikke behov for å senke Šuoikkátjávri under LRV for å gjennomføre tiltaket.

Reguleringer						
Magasin	Naturlig vannst. kote	Reg.grenser		Oppd. m	Senkn. m	Reg. høyde m
		Øvre kote	Nedre kote			
Ábojávri	687,0		669,0	0	18,0	18,0
Lássajávri	539,0	543,0	519,0	4,0	20,0	24,0
Čorrojávrrit (Småvatna nedre)	294,0	315,0		21,0	0	21,0
Čorrojávrrit (Småvatna øvre)	302,0	315,0		13,0	0	13,0
Šuoikkátjávri	519,0	529,0	516,0	10,0	3,0	13,0

Høydene for Čorrojávrrit (Småvatna), Lássajávri og Ábojávri refererer seg til TP VIII i Fjellanger-Widerøes oppmåling og luftkartleggings-nivellement, som har høyden 294,703 m.o.h.
 Grunnlaget for høydene ved Šuoikkátjávri er NGOs kartblad Nabar.
 Reguleringsgrensene skal markeres med faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Figur 2-1. Manøvreringsreglement for regulering av Ábojohka mv. i Kvæningen og Nordreisa kommuner, Troms fylke. (OED, 2020)

Relevante vedtak fra NVE og OED.

	Dato	Vedtak NVE ref.
Konsekvensklasse etter damsikkerhetsforskriften	05.12.2007	200709646-2
Anleggskonsesjonen	Kgl.res. 15.05.1964, 06.01.1967, og 11.02.1972, 09.06.1989, og 04.09.2020.	201501323-3 OED 18/1086-04.09.2020

2.2 Fare- og problemområder for miljø og landskap

Problemområde i revisjon av vilkår

I revisjon av vilkår i kgl.res. datert 4 september 2020, var det forhold som ble viet spesiell oppmerksomhet i vurderingene av NVE og ED:

- Minstevannføring
- Merke eller sikre områder som får usikker is på grunn av kraftverksdriften
- Opprydding av anleggsområder, inkluder avfall m.v. fra tidligere anleggsarbeid.
- Kartlegging og undersøkelser i forbindelse med samiske kulturminner

Forholdene i revisjonen av vilkår gjelder for et stort areal med flere magasiner i flere vassdrag. Punkt 1 og 4 nevnt i listen over er ikke relevant for Dam Šuoikkátjávri, som diskutert under. De andre punktene er hensyntatt i detaljplan.

Det er ikke fastsatt krav til minstevannføring fra Dam Šuoikkátjávri. Ifølge Kgl. res. 0409.2020: «... er det ikke satt miljømål i vannforvaltningsplanen som forutsetter slipp av minstevannføring fra Šuoikkátjávri. Fylkesmannen mener imidlertid at kunnskapsgrunnlaget om økologisk og fiskebiologisk tilstand er mangelfullt ... Departementet er enig med NVE at det her ikke er fordeler for hverken natur eller allmenne interesser som kan oppveie ulempene med redusert regulerbar kraftproduksjon. Pålegg om minstevannføring fra Šuoikkátjávri tilrås derfor ikke. At luken blir stående åpen frem til snøsmeltingen starter, anses imidlertid som et godt tiltak. Departementet legger derfor til grunn at en slik praksis vil bli fulgt fremover.»

Ymber Produksjon AS har vært i kontakt med Sametinget i forbindelse med de planlagte arbeidene og de er orientert om omfang. Sametinget gikk vekk fra sitt krav om befaringsområde.

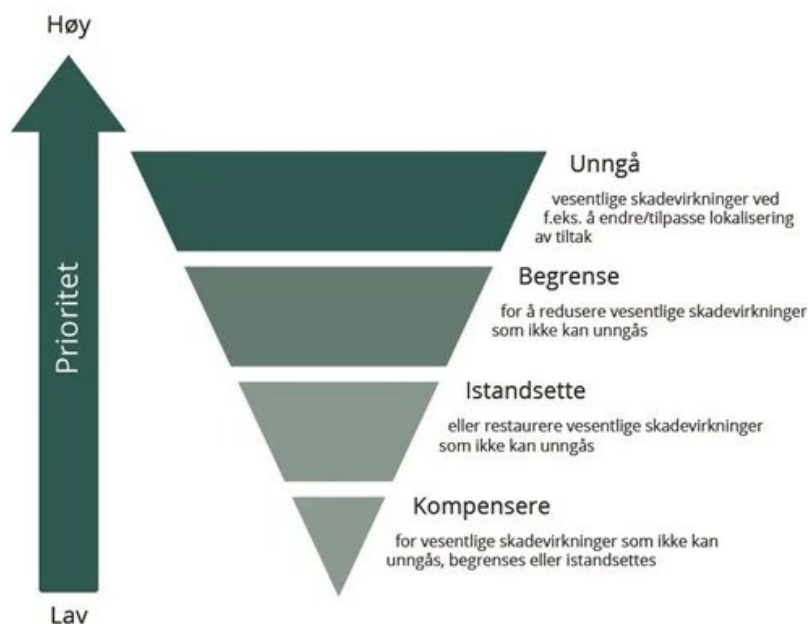
Problemområder fra utredningene

Utarbeiding av detaljplanen har kartlagt følgende problemområder i forhold til naturmiljø og landskap jf. IK-vassdrag § 5 første ledd nr. 6. Problem- og fareområder er hensyntatt i detaljplanen. Se Kap. 4 for beskrivelser av følgende forhold rundt anlegget:

- Nærliggende bekk til masseuttak som øker risiko for forurensning i vassdrag.
- Stort tilsig sent på våren ved Šuoikkátjávri.
- Aktsomhetsområder for flom, jord- og flomskred, snøskred ved Šuoikkátjávri. Kartlagt aktsomhetsområder for steinsprang, jord og flom- og snøskred i bratt terreng langs Suoikkatveien.
- Adkomstveien har dårlig tilstand. Denne er også mye brukt til utfartsområder i fjellene.
- Reindrift i området.
- Snøscooterbruk i området.
- Det er ikke kartlagt naturtyper eller rødlistede arter i forbindelse med utvidelsen av masseuttaket i øst. Det er da en mulighet for at slike kan gå tapt som følge av utvidelsen.

2.3 Avbøtende tiltak for miljø og landskap

Tilsynsvirksomheten som vil bli ført av NVE og Ymber Produksjon AS i tillegg til internkontrollen hos entreprenør, skal følge opp at tiltakene i planen blir gjennomført og at arbeidene utføres på en hensynsfull måte. Første og fremst er det planlagt å unngå skadevirkninger. Der dette ikke er mulig skal man søke å begrense skade, deretter istandsette areal, som vist i figur 2-2.

Figur 2-2. Tiltakshierarkiet. Kilde: Miljødirektoratet, 2024.

En kort oppsummering av tiltak som gjelder for dette tiltaket er listet opp under:

Landskap

- Det er i planleggingen lagt vekt på å redusere inngrep i urørte områder og benytte allerede opparbeidede arealer i reguleringsområdet i den grad det er mulig og hensiktsmessig.
- Eventuelle avdekkingsmasser vil bli lagret i ranker på inntil 2 m høyde for å ta vare på naturlig frøbank.
- Tilbakeføring av masseuttak øst for dammen.
- Opprydding i det gamle masseuttaket på vestsiden av dammen som avbøtende tiltak. Området ellers skal ikke være berørt av rehabiliteringsplaner eller -arbeid.
- Bruk av masser fra deponiet ved Lássajávri for vedlikehold av vei.

Naturfare

- Ta hensyn til vær- og snøforhold slik at arbeidene verken blir utsatt for skred eller flom, og at arbeidene ikke øker risiko for skred ved dammen og i forbindelse med adkomsten til dammen.
- Sikring og/eller skilting av områder med svekket is.

Naturmangfold

- Det er risiko for støy og vibrasjoner i forbindelse med anleggsaktivitet. Anleggstrafikk må ta hensyn til dyr langs veien. Støyende arbeider vil bli gjennomført på tidspunkt som medfører minst mulig belastning på berørte parter og dyreliv.
- Gradvis reduksjon i vannslipp fra utløp, slik at det ikke blir en strandingsfare for fisk og akvatisk liv nedstrøms dammen.
- Bruk av stedlige vekstmasser for å hindre spredning av fremmede arter. Krav til entreprenør vil bli satt i kontrakt.
- Unngå bruk av frøblandinger og gjødsel i revegetering. Tidligere revegeteringsprosjekter i området viser at naturlig og stedlig revegetering er vellykket og bedre tilpasset til lokale forhold.
- Tilslamming av vassdraget nedstrøms skal unngås. Ved å redusere nedtappingshastighet ved vannivåer nær LRV unngås det å dra med seg akkumulerte masser i magasinet.
- Sprengstein skal ikke deponeres i vann eller vassdrag, utover den som blir motfylling i rehabiliteringen. Partikler fra sprengstein er ofte svært skarpe for fiskens gjeller, og medfører økt dødelighet (særlig skadelig i suspensjon/rennende vann).

Reindrift

- Ymber Produksjon AS har en pågående dialog med reinbeitedistriktet. Eventuelle avtaler og restriksjonsperioder må opprettholdes.
- Beiteområder for reinsdyr kan bli noe påvirket i anleggsfasen, da det er risiko for støy og vibrasjoner i forbindelse med anleggsaktiviteten.
- Anleggsaktivitet er planlagt slik at de minimiserer inngrep i uberørte beiteområder.
- Flyttleier skal ikke stenges.
- Anleggstrafikk må ta hensyn til dyr langs veien.

Kulturminner

- Dersom det under anleggsarbeidet avdekkes mulige funn av nye kulturminner, skal arbeidet i dette området stille i bero og kulturminnemyndighetene varsles, jfr. kulturminneloven § 8.
- Arkeologiske undersøkelser og registrering av samiske kulturminner etter prosjektplan fra Sametinget. Planen og budsjettet for bruk av midlene oppad til kr. 1,2 millioner skal godkjennes av Riksantikvaren.

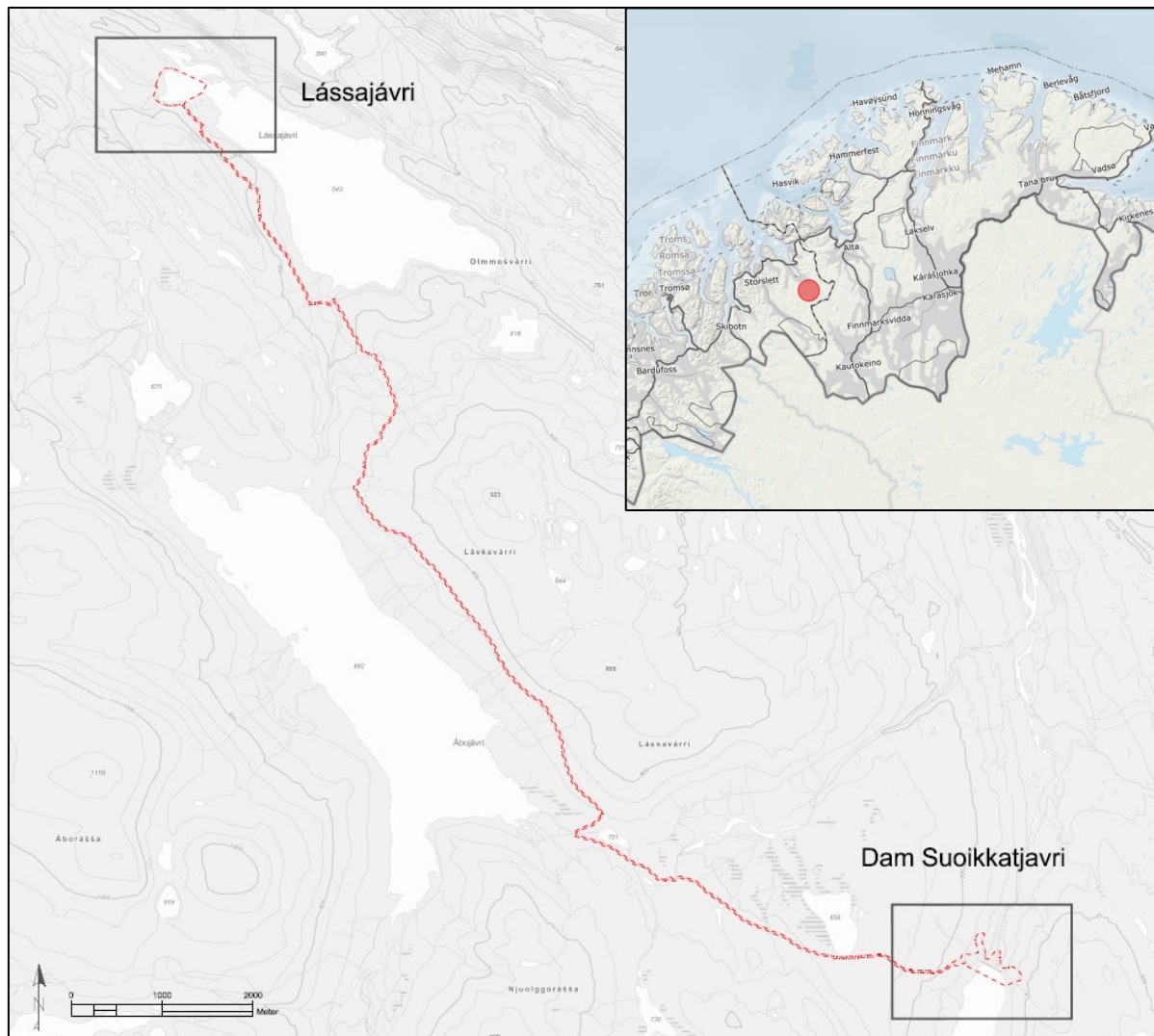
Friluftsliv og allmenne interesser

- Opplevelsen av fjellområdet kan i noen grad påvirkes i anleggsfasen. Anleggsstøy fra planområdet kan oppleves i varierende grad avhengig av avstand, terrengformasjoner og vegetasjon. Det må påregnes økt trafikk langs veien i anleggsfasen.

- Ymber Produksjon AS vil gjennom direkte kommunikasjon med berørte partier, møter, brev, informasjon på internett og skilting holde brukere av området orientert om planene og hvordan en må forholde seg til anleggsarbeidene.
- Turområder må sikres for allmennhetens fremkomst så langt det er mulig, inkludert Suoikkatveien og parkeringsområder.
- Hensyn til snøscooterbrukere langs løype 12 Kvænangsbotnløypa. Snøscooterbrukere har en sesong frem til ca. første helg i mai, avhengig av snø- og isforhold.
- Tilkomsten for friluftsimteresser blir særlig viktig i de første ukene av jaktseong når det er betydelig høyere trafikk til fjellområdene. Skilting for parkeringsområder av personbiler i disse periodene for å unngå unødvendig terrengkjøring.

3 Beskrivelse av anlegget

3.1 Oversiktskart

Figur 3-1- Oversiktskart over tiltaksområdene ved dam Šuoikkátjávri i sørøst og Lássajávri i nordvest. Kvænangen kommune ligger mellom Tromsø og Alta.

3.2 Arealbruksplan

Arealbruksplanene viser alle områder med midlertidige og permanente inngrep i forbindelse med rehabiliteringen av dam Šuoikkátjávri. Arealbruksplanene medfølger rapporten som vedlegg.

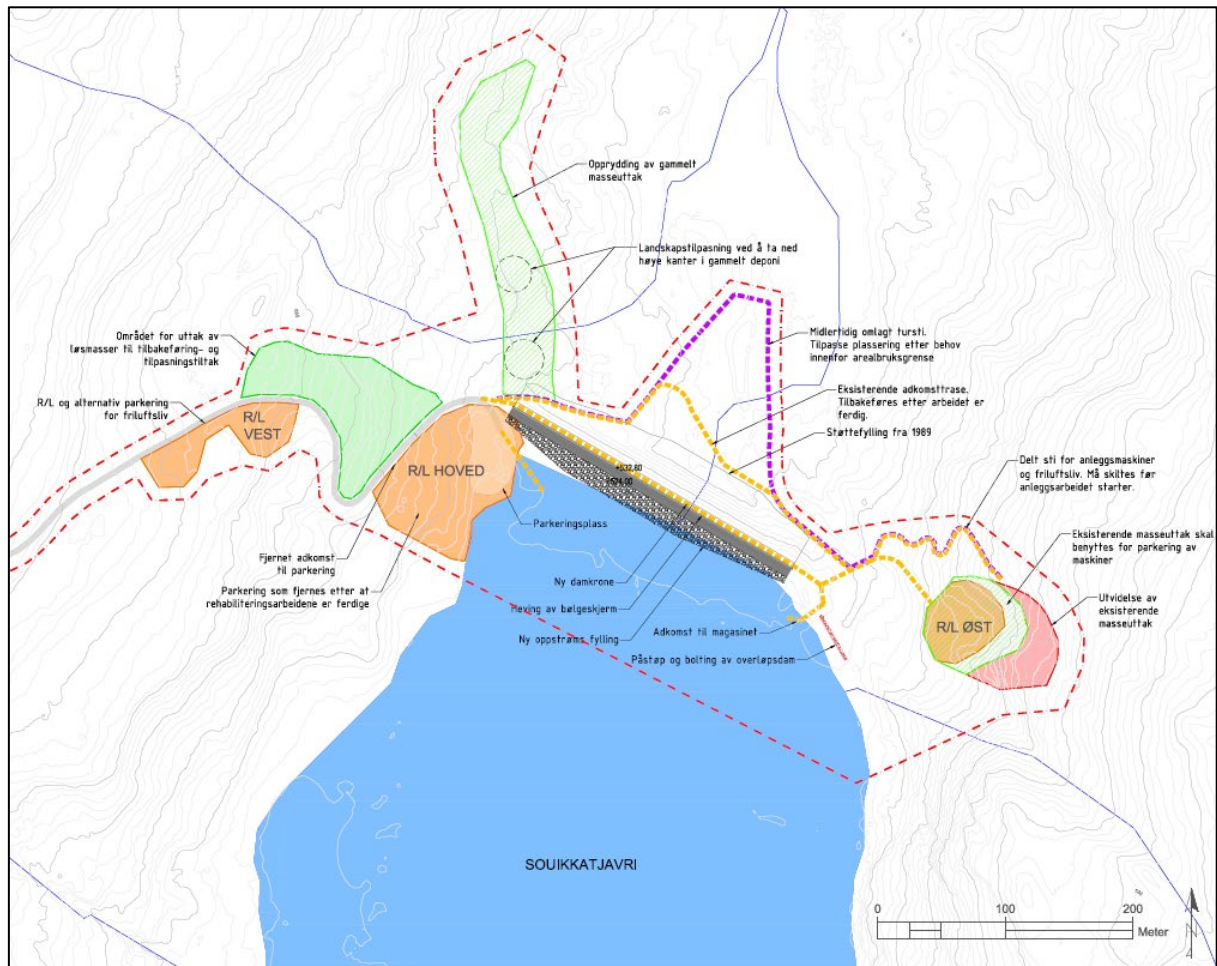
Alle arbeider og inngrep skal holdes til et minimum og foregå innenfor arealbruksgrensen. Ryddegrense for vegetasjon skal ikke følge arealbruksgrensen, men topografi og landskap innenfor denne. Ved anleggsstart skal prinsipper for landskapsarbeider, som tilbakeføring, gjennomgås på stedet med entreprenør.

Arealbruksgrensa er hovedsakelig satt med en avstand på 10 meter fra permanent og midlertidig inngrep og tilpasset der hensiktsmessig. Grensa må markeres fysisk i terrenget. Plastbånd og spraymaling anbefales ikke, da disse er lite holdbare og plastbånd ofte ender som avfall i naturen. Markering må være synlig på snødekt mark dersom anleggsarbeidet skal pågå om vinteren.

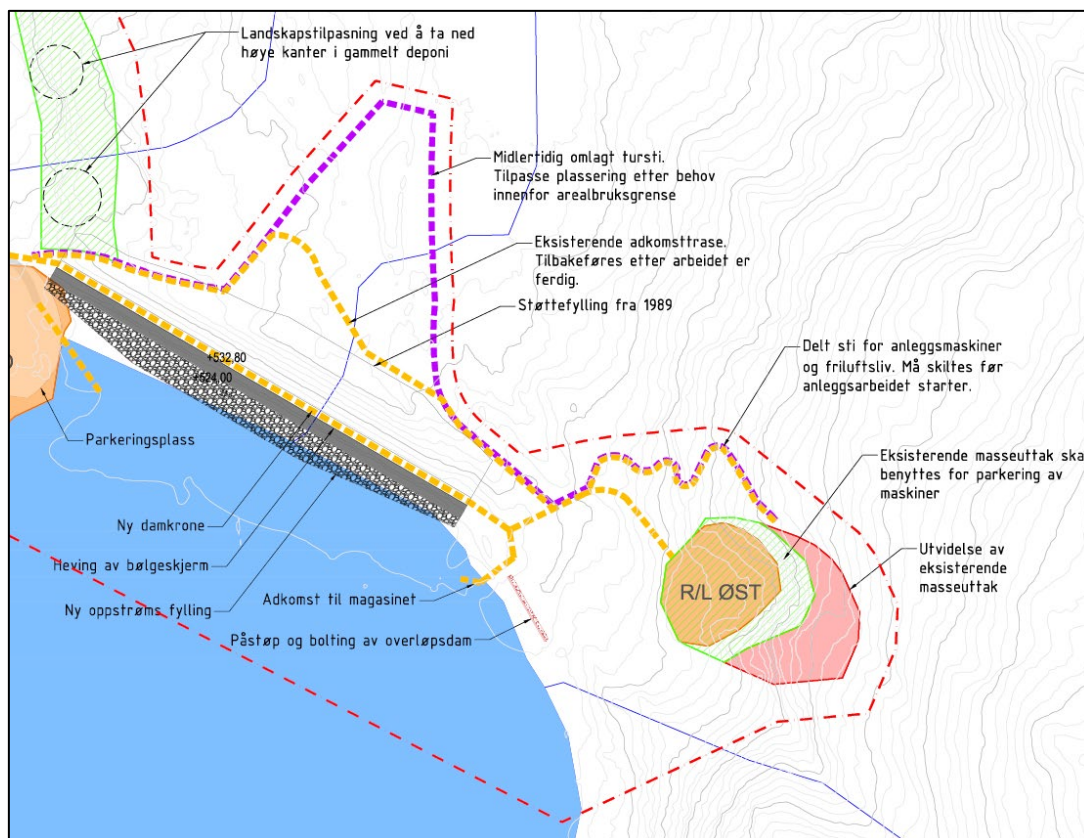
Rundt masseuttakene er grensen utvidet til 20 meter. En større buffer i arealbruksgrensa rundt uttakene gir mer rom for henting av toppmasser og for en bedre og mer naturlig utforming av tilbakeføringen etter rehabiliteringsarbeidet av dammene er gjennomført.

Ved Lássajávri har deponiet også en utvidet arealbruksgrense slik at det blir nok plass å implementere tiltak mot utvasking av finstoffer mens masser er tatt fra deponiet.

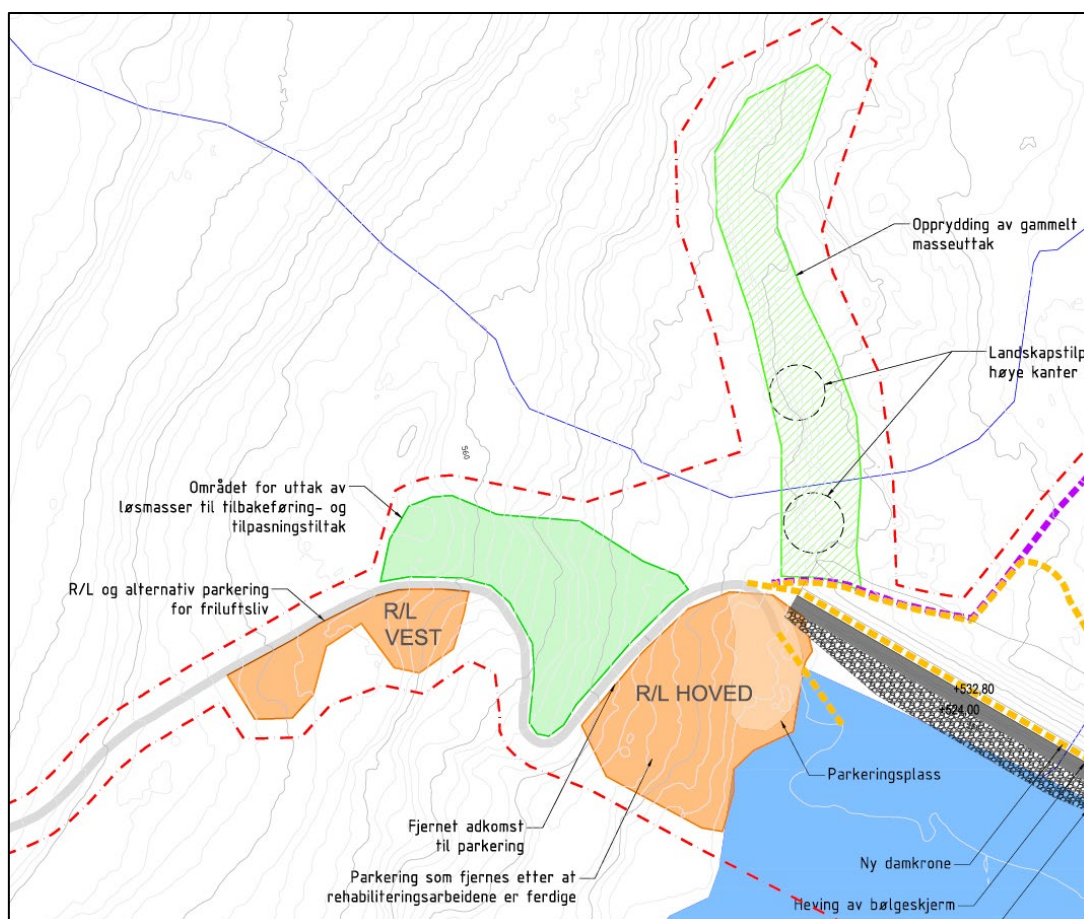
Dam Šuoikkátjávri

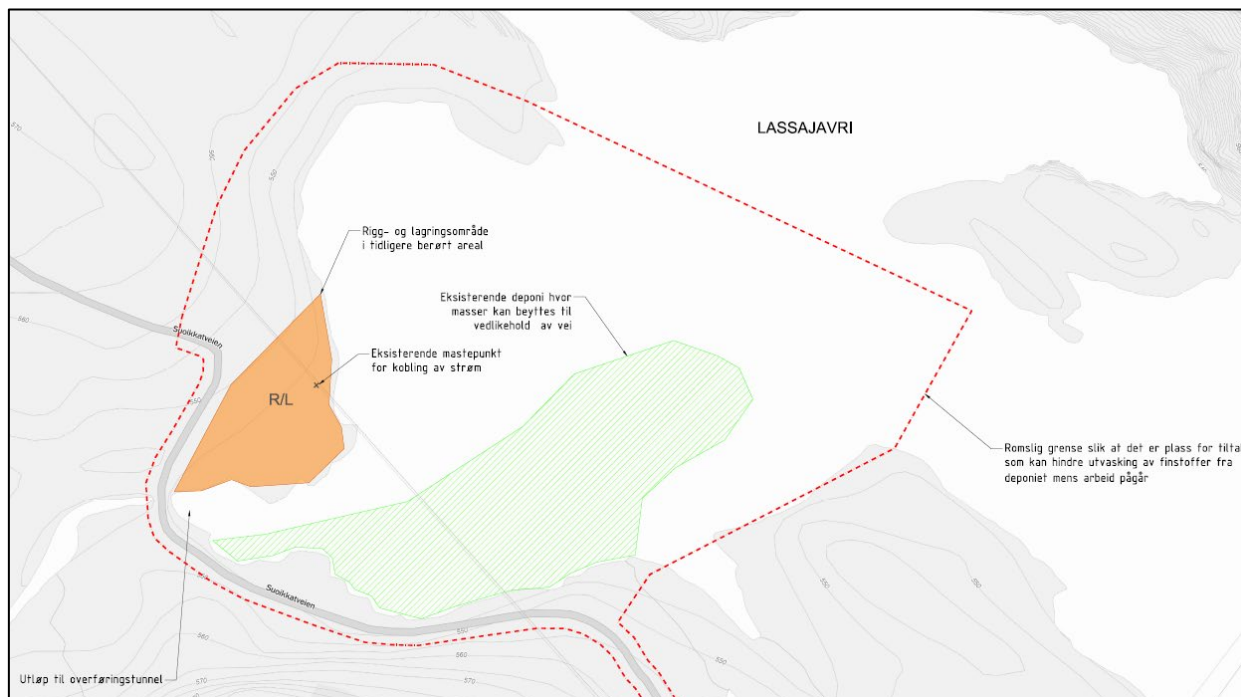
Figur 3-2. Arealbruksplan Dam Šuoikkátjávri

Figur 3-3. Detaljkart av arealbruksplanen øst for damanlegg, inkludert planlagt utvidelse av masseuttak.

Figur 3-4. Detaljkart av arealbruksplan vest for damanlegg, inkludert opprydding av gammelt masseuttak.

Lássajávri

Figur 3-5. Detaljkart av arealbruksplanen ved rigg- og lagringsområdet og eksisterende deponi ved Lássajávri. Utløp til overføringstunnelen vises med pil sør for rigg- og lagringsplass. Arealbruksgrense er romslig i magasinet slik at det er nok plass for tiltak mot utvasking av finstoffer. Deponiet ligger i reguleringssonen.

3.3 Anleggsdeler

3.3.1 Generell beskrivelse av restaurering av inngrep

Anleggsarbeid må holde seg ryddig og innenfor arealbruksgrensen for å minimere visuelle forstyrrelser. Anleggsgrensen er vist i arealbruksplanen i Kap. 3.2. Inngrep innenfor arealbruksgrensen bør holde til et minimum. Det er lagt vekt til å redusere inngrep i urørte områder og benytte allerede opparbeidede arealer i reguleringsområdet i den grad det er mulig og hensiktsmessig.

Toppsjiktet innenfor arealbruksgrensen skal tas av og legges til side før anleggsarbeidene starter. Det skal generelt bevares så mye vegetasjon som mulig. Den beste og mest effektive måten å sikre naturlig revegetering på, er å skave av hele vegetasjonsflak. Der det er skrin jord med et tynt vegetasjonsdekke, kan det være aktuelt å legge duk (fiberduk klasse 5) med bærelag rett på vegetasjonen for de midlertidige inngrepene som rigg- og lagringsområder og anleggsvei. Basert på erfaring, kan deler av duken ofte ende opp i naturen etter arbeidet er ferdig. Aktuelle behov må vurderes, og hvis det blir implementert må det utarbeides en plan for effektiv fjerning.

Toppsjiktet skal lagres slik at undergrunnsmasser og toppjord ikke blandes. Avdekkingsmasser (toppjord) vil bli lagret innenfor anleggsområdet i et område der det ikke er fare for eventuelt innblanding av sprengstein og vil benyttes ved istandsetting av berørte arealer. Det skal lagres separat og i ranker på inntil 2 meters høyde. Røtter skal bevares for å gi grunnlag for raskere etablering av vegetasjon etter anleggsfasen.

Det er forventet at noe av rehabiliteringsarbeidet skal foregå på frossen og snødekt mark. Ved graving i frossen grunn må jordmassene lagres separat uten innblanding av snø for å unngå at massene renner utover et større område når snøen smelter.

For områder med midlertidige inngrep, herunder riggområde, anleggsvei og område for midlertidig lagring av masser, skal underlaget beskyttes mot permanent skade. Bruk av tungt kjøretøy i terrenget skal minimeres for å beskytte mot komprimering og for å fremme revegeteringen.

Etter endt anleggsfase skal alle midlertidige inngrep fjernes, og alle permanent berørte områdene skal tilbakeføres til så nært de var før inngrepet som mulig. Sprengstein fjernes, stedlige masser tilbakefylles inntil konstruksjoner. Skråninger skal i utgangspunktet ikke overstige 1:2, det ideelle er mellom 1:2,5 til 1:3. Skråningene tilpasses på stedet mot eksisterende terreng og varig opparbeidede arealer. Nytt terreng formes med jevn kurvatur uten skarpe knekkpunkt. Et lag på 5-15 cm avdekkingsmasse vil bli lagt i skråninger og inntil konstruksjoner der det er hensiktsmessig og i den grad avdekkingsmasser er tilgjengelig. Avdekkingsmassene skal legges løst uten klapping, med mindre dette er nødvendig i bratte skråninger for at jorden holdes på plass. Tykkelsen på toppsjiktet bør være om lag 20 cm det det antas at området vil revegeteres med gress og annen lavtvoksende fjellvegetasjon.

For naturlig revegetering forventes det i dette området at vekst er i gang på istandsatte areal i løpet av de 3 første årene. God istandsetting i et alpint klima tar tid, men det er ønskelig å unngå tilsåing og gjødsling slik at stedlige masser kan reetablere seg.

Der det i landskapet generelt er en del store steiner skal disse tas til side og mellomagres og så legges tilbake i terrenget etter tilbakeføring på en naturlig måte. Det er en fordel om en del av steinene legges med patinerte side opp og ikke skades.

Anleggsområdene må tilbakeføres innenfor 2 år etter anlegget er satt i drift.

3.3.2 Hensyn til naturfare

Ymber Produksjon AS er godt kjent med naturfaren i området. Entreprenør må ta hensyn til vær- og snøforhold slik at de ikke blir utsatt for skred eller flom og heller ikke øker risiko for skred ved dammen, masseuttak, og i adkomsten til dammen. Det er kartlagt vesentlig svekket is ved Dam Šuoikkátjávri. Konsesjonæren må merke eller sikre områder som får usikker is på grunn av kraftverksdriften.

Arbeidet skal ta hensyn til faresoner, og entreprenør skal vurdere nødvendig sikkerhetstiltak i tider med mye vann eller snø. Dette kan inkludere:

- Utføre arbeid utenfor av perioder der det er størst fare for flom og/eller skred
- Avsperring av utsatt områder
- Minimere inngrep i sidebratt terreng
- Bevaring av vegetasjon
- Ivareta god drenering og bortledning av vann
- Erosjonssikre nye blottlagte flater

3.3.3 Dam og konstruksjon

På bakgrunn av manglene som er avdekket i revurderingen (Sweco, 2020), er det planlagt tiltak for rehabilitering av dam Šuoikkátjávri. Se rapport «10253097-02-RIVass-RAP-100» for en fullstendig beskrivelse.

Hovedtiltakene omfatter:

- Heving av bølgeskjerm
- Heving av damkrone
- Motfylling på oppstrøms betongplate
- Instrumentering
- Påstøp og bolting av overløpsterskel

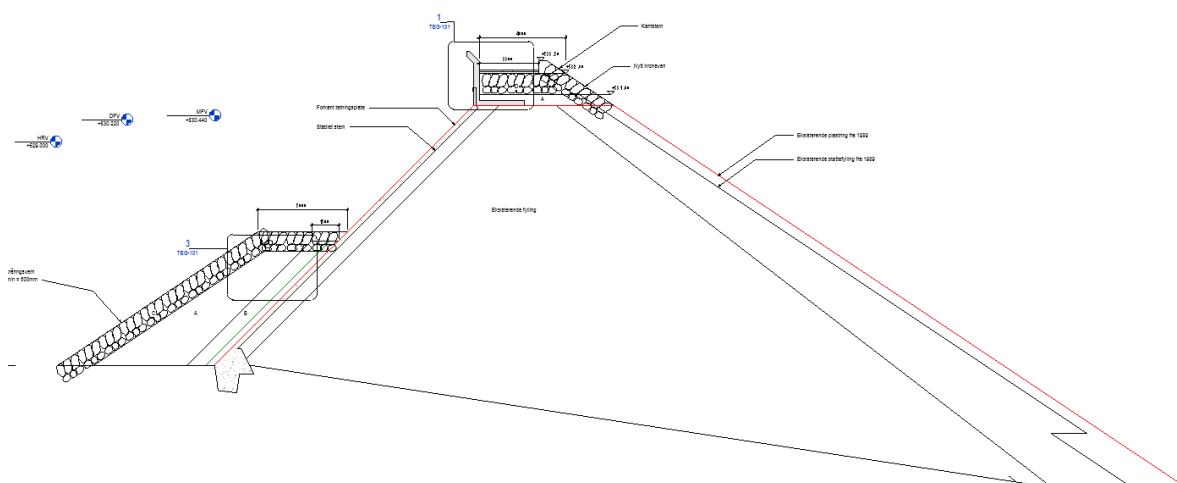
Arbeider damkrone

Damkrona må heves 1,2 m til kote +532,80. Eksisterende damkrone graves av i tilstrekkelig grad for å gi plass til å etablere kronevern over damkrona, samt gi plass til å arbeide på bølgeskjermen.

Kronevernet skal legges ut i to sjikt, hvor stein i det innerste sjiktet fyller hulrom mellom stein i det ytterste sjiktet. Krav til minste steinstørrelse er 0,60 m i ytre sjikt. Kronevernet etableres med minimum horisontal tykkelse på 2,0 m. Det må sørges for en jevn overgang i steinstørrelse mellom kronevern og støttefylling.

Dagens veibane over damkrona opprettholdes for å sikre tilkomst til lukehus. Sikring av veien gjøres gjennom å utføre kronevernet som kantstein på nedstrøms side av veibanen. Veibanen legges over damkrona og tilpasses mot vederlagene, mens kantstein heves opp 0,5m. Dette er ikke å anse som nedsenket veibane etter veileder for fyllingsdammer. Veibanen vil bli 4,0 m bred.

Materialer, farger og handverksmessig utføring er viktig. Der det er mulig vil nye stein brukt i kronevern være av like farger som eksisterende stein i damkonstruksjonen for et homogent og helhetlig uttrykk.

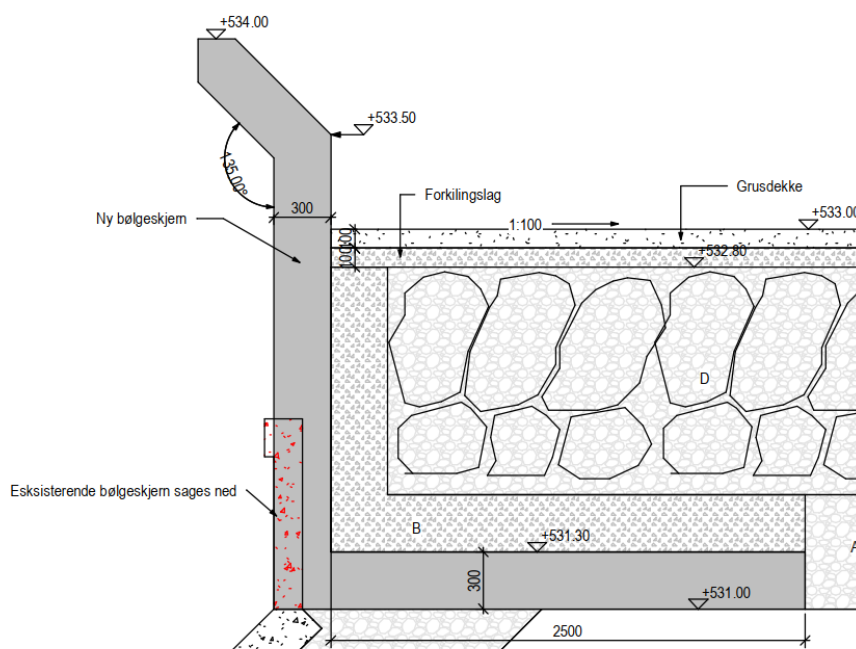
Figur 3-6. Typisk snitt rehabilitert fyllingsdam.

Heving av bølgeskjerm

For dammer med frontal tetning skal tetningen føres så høyt opp at vann fra bølger ikke kan skylle over tetningen ved DFV eller HRV, tillagt vindoppstuvning. Topp dam bør ikke ligge lavere enn 1,2 m under topp tetning.

Eksisterende bølgeskjerm går opp til kote 532,00 (HRV+3,0 m). For å sikre tilstrekkelig fribord mot bølgeoppskylning må skjermen heves med 2,0 m til kote 534,00 (HRV + 5,0 m). Dette gjøres i sammenheng med påbygging av damkronen. Eksisterende bølgeskjerm sages ned og ny bølgeskjerm etableres som en støttemur som også kan holde på ny fylling over damkronen.

Bølgeskjermen utføres med en vinkel som peker utover på toppen av kronen for å redusere risikoen for overskylling ytterligere.

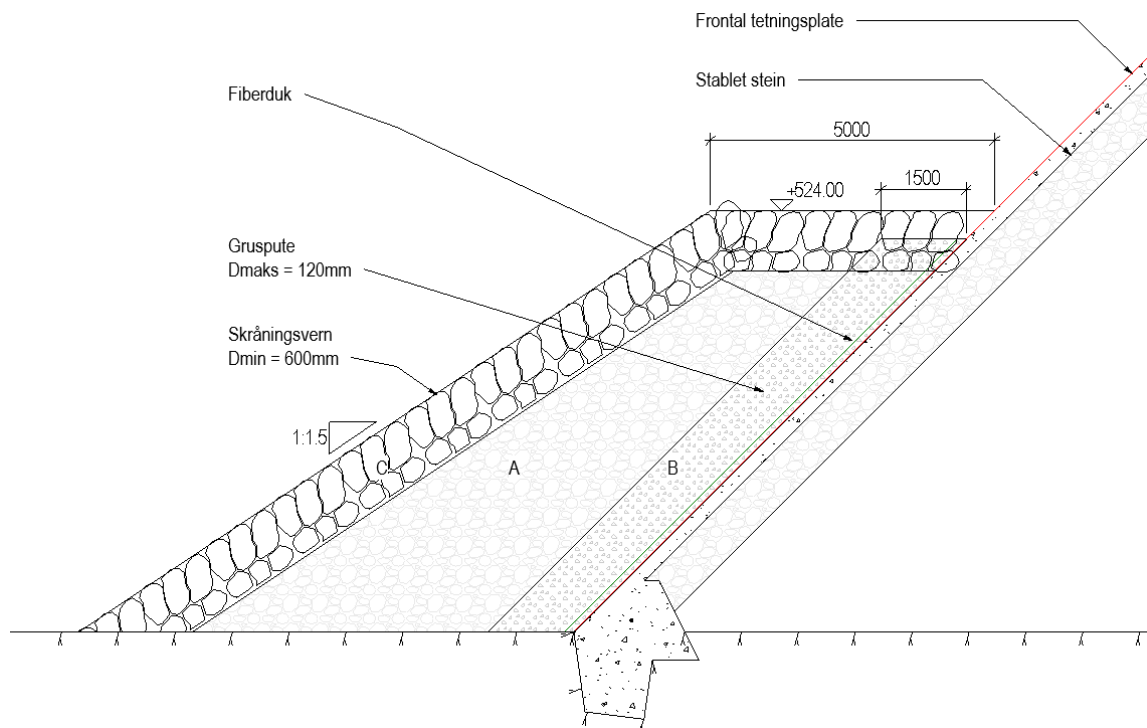

Figur 3-7. Heving av bølgeskjerm.

Oppstrøms skråning

For å sikre tilstrekkelig beregningsmessig stabilitet mot oppstrøms side må det etableres en motfylling mot betongplaten. Fyllingen bygges opp til kote 524,00 og utføres med støttefylling og skråningsvern. Skråningsvernet utføres som plastring, dvs. at steinene plasseres slik at de ligger stabilt og med god innbyrdes kontakt. Hver enkelt stein skal plasseres slik at lengdeaksen ligger med fall innover i dammen, og slik at det dannes et godt forband.

Skråningsvernet skal ha minste tykkelse på 2,0 m målt horisontalt og skal bestå av to sjikt med stein. Det innerste steinsjiktet skal bestå av mindre stein enn det ytterste, men stor nok til å fylle hulrom i ytterste sjikt. Krav til minste steinstørrelse i ytre sjikt er 0,60 m. Mellom eksisterende skråning og nytt skråningsvern må det etableres ny støttefylling. Støttefyllingen gis en bredde som sikrer tilstrekkelig kjørebredde for anleggsmaskiner.

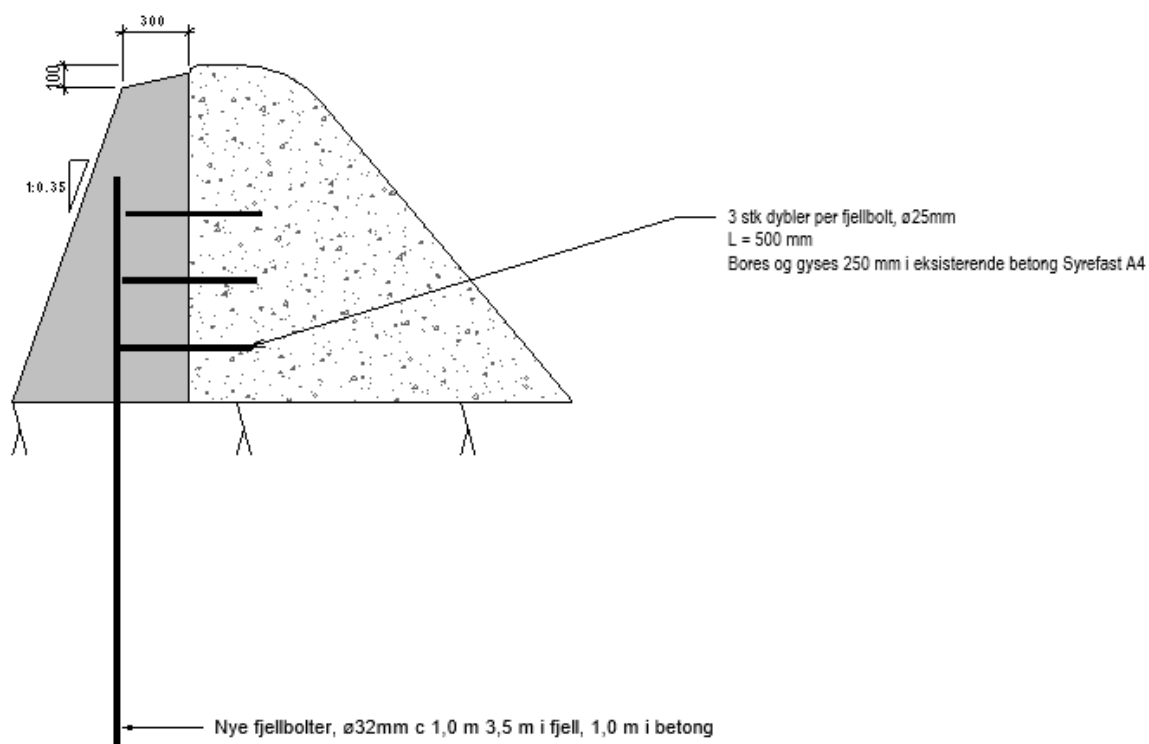

Figur 3-8 Detalj motfylling oppstrøms skråning

Overløpsterskel

Overløpsterskelen forsterkes med påstøp oppstrøms og nye fjellbolter Ø32 c/c 1,0 meter. Boltene gyses minimum 3,5 meter i godt fjell. Kraftoverføring mellom påstøp og eksisterende betong sikres med 3 stk dybler Ø25 per fjellbolt.

Det er tatt høyde for minst 1 uvirksom bolt per seksjon.

Figur 3-9. Forsterkning overløpsterksel.

Situasjon etter rehabilitering

Figur 3-10. Dam Šuoikkátjávri før rehabilitering.

Figur 3-11. Dam Šuoikkátjávri etter rehabilitering. Dammens høyde er hevet, men det blir ikke større på nedstrøms side. En motfylling i magasinets oppstrømside vil bli i noen grad synlig, avhengig om standpunkt og vannstand.

3.3.4 Minstevannføring

Ifølge konsesjonen er det ikke fastsatt krav til minstevannføring fra Dam Šuoikkátjávri.

Šuoikkátjávri tappes til bunns på vinteren, normalt fra medio november til medio april, og fylles opp så mye som mulig resten av året. I løpet av mars-april går normalt magasinet tomt for vann og da opphører vannføringen og elvestrekningen nedstrøm dammen tørrlegges delvis. Magasinet har noe større kapasitet enn midlere tilsig, dvs. at det er noe overregulert, og derfor blir magasinet ofte ikke helt fullt.

3.3.5 Reguleringsmagasin

Reguleringsmagasin og manøvreringsreglement blir uendret etter rehabiliteringstiltak.

3.3.6 Vannvei

Vannveien blir uendret etter rehabiliteringstiltakene.

Utløpet til dammen har vært kanalisert slik at bekken har nok dybde gjennom vinteren til å holde vannveien åpent. Tidligere blokkering av utløp har medført omfattende skader i vegetasjon i dalen. Selv om kanalisering har en unaturlig utforming, har den en positiv påvirkning på naturen nedstrøms dammen og skal beholdes.

Turstien over damkronen må midlertidig legges om nedstrøms dammen. Det blir ikke behov for bygging av en bro over utløp.

3.3.7 Kraftstasjon og andre bygninger

Det blir ingen nye bygninger i forbindelse med prosjektet.

3.3.8 Omløpsventil

Det blir ingen endringer av omløpsventil i forbindelse med prosjektet.

3.3.9 Anleggsveier og riggområder

Tilkomst

Suoikkatveien fra Kvænangsbotn til dammen er ca. 27 km. Det er kjørbar vei fram til damanlegget. Veien eies av Ymber Produksjon AS. Det er ikke behov for oppgradering av veien for å gjennomføre rehabiliteringsarbeidet, men det er hensiktsmessig å planlegge for økt trafikk og vedlikehold. Strekningen av Suoikkatveien mellom Lássajávri og Ábojávri er særlig i dårlig stand og trenger en betydelig mengde av grus for å skape en god kjørebane. Ved Lássajávri, det er et eksisterende deponi fra overføringstunnelen fra Buollánjohka, se Figur 3-12, som skal brukes til å hente ut grus til veien. Deponiet ved Lássajávri ligger omtrent 15 km nordvest fra Dam Šuoikkátjávri.

Fjell under bruen ved overløpet til Småvatn er ikke stabilt og nødvendig tiltak blir vurdert i forkant av damrehabiliteringsprosjektet. Veien er ikke vinterbrøytet fram til dammen. Adkomst i snødekkede måneder skjer med snøscooter. Snøscooterløypen 12 går i samme trase som Suoikkatveien i noen strekninger.

På grunn av økt trafikk langs Suoikkatveien i anleggsfasen, blir det mulig behov for nye møteplasser. Dagens praksis er å kjøre av veien når biler eller ATV-er møter hverandre, som kan medføre skade i sideterrenget til veien. Møteplasser skal plasseres strategisk, ved bratte strekninger av veien, skarpe svinger, eller der terrenget gir god utsikt. Arealbruksplanen inkluderer en sone på 10 meter på hver

side av Suoikkatveien, slik at det er rom for å etablere møteplasser etter behov. Eventuelle møteplasser skal tilbakeføre etter at anleggsperioden er ferdig.

Anleggstrafikken må ta hensyn til dyr, reindrift og friluftsliv langs veien.

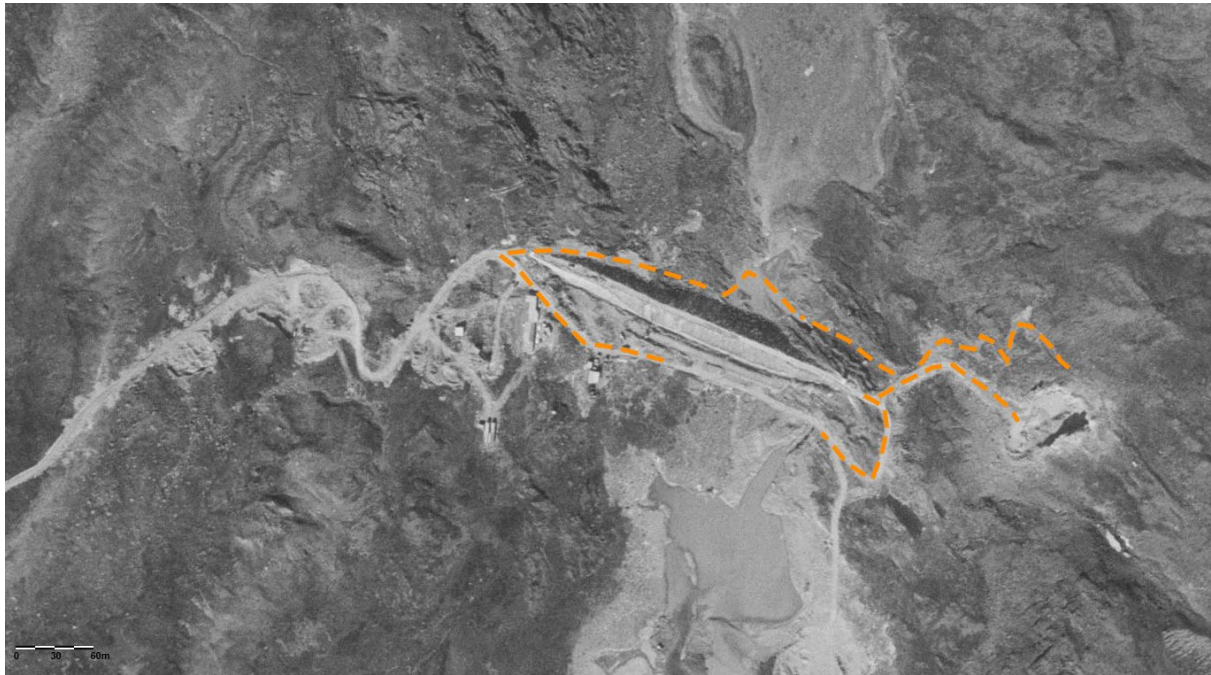
Det blir et kontinuerlig behov fremover for vedlikehold av Suoikkatveien. Hvis det blir overskuddsmasser fra steinbruddet i anleggsfasen, er det ønskelig å lagre overskuddsmasser ved Lássajávri. Lokal produksjon av grus er et betydelig mer miljøvennlig alternativ sammenlignet med grus som er fraktet opp fra Kvænangsbotn.

Figur 3-12. Lokalisering av eksisterende tipp ved Lássajávri. (NVE Atlas, 2025).

Anleggstraseer

Spor fra tidligere arbeid er fremdeles godt synlig i dagens terreng. Det er planlagt å bruke samme anleggstraseer for rehabiliteringsarbeid. Eksisterende traseer gir adkomst til masseuttak og begge sider av dammen, både oppstrøms og nedstrøms side.

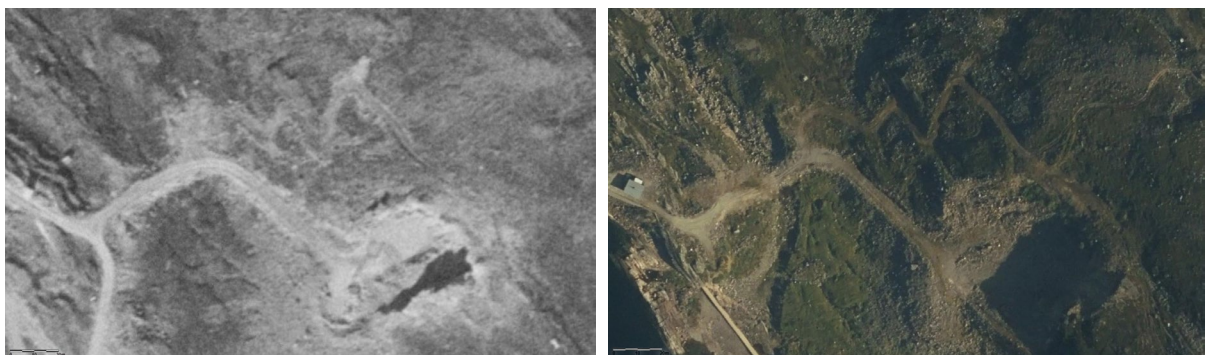

Figur 3-13. Planlagt anleggstraseer (oransje strekninger) som følger tidligere brukt traséer fra 1960-tallet. Ortofoto fra 1966. Anleggstraseer er fremdeles godt synlig i dag. (Kilde: Norge i bilder, 2025).

Adkomst til masseuttaket skal følge en trasé på nordsiden av masseuttaket som har vært i bruk siden dammens opprinnelige byggeperiode på 1960-tallet, se Figur 3-14 under. I dag er traséen brukt som ATV-sti for reindrift og friluftsliv. Traséen følger naturlig landskapsformasjoner opp fjellryggen. Stien blir i noen grad utsatt for erosjon etter bruk av anleggsmaskiner. Det er planlagt å opparbeide stien når rehabiliteringsarbeidet er ferdig og masseuttaket er tilbakeført.

Skilting eller anleggsgjerde skal etableres ved toppen av masseuttaket, slik at friluftsliv-brukere holder seg i en trygg avstand fra masseuttaket.

Foruten stien langs masseuttaket som skal beholdes til videre bruk av friluftsliv og reindrift, skal alle traséer tilbakeføres etter arbeidene er ferdigstilte.

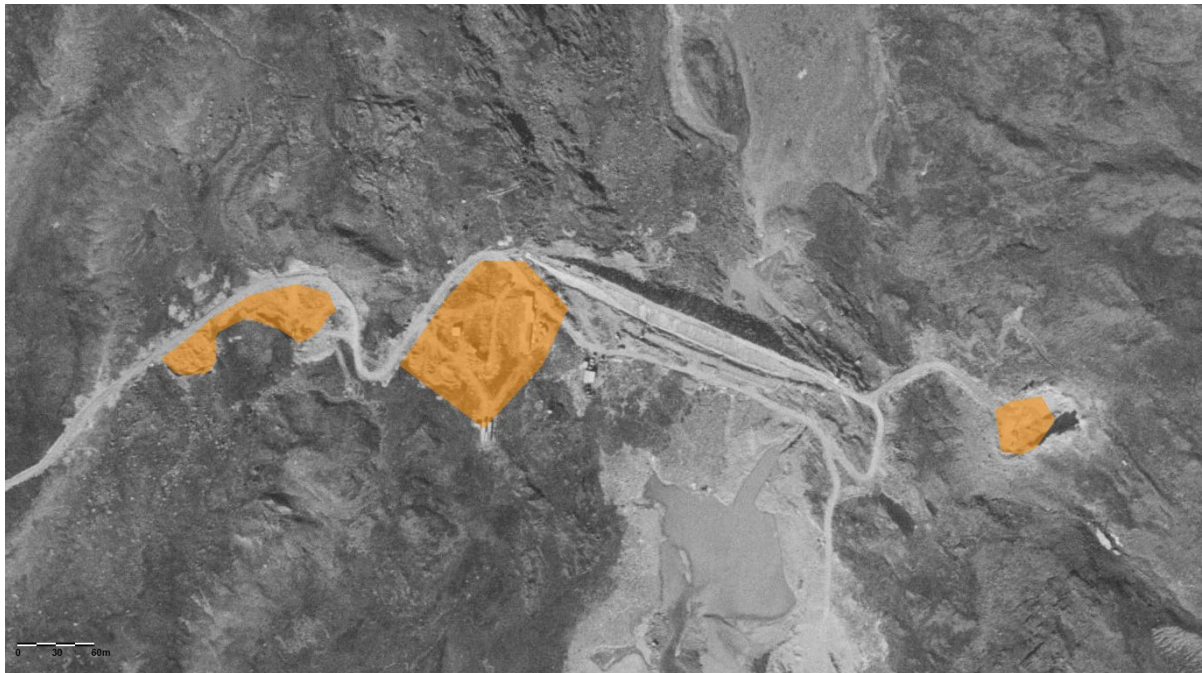

Figur 3-14. Anleggstrase som er også brukt av reindrift og friluftsliv. Ortofotoer fra 1966 (venstre) viser at traséen er relativt uendret sammenlignet med dagens sti (høyre). (Norge i Bilder, 2025).

Riggområder Šuoikkátjávri

Midlertidig rigg- og mellomlagring for dam Šuoikkátjávri vil være på tidligere berørte område. Avgravde masser skal mellomlagres i utkantene av berørt areal på en slik måte at de er ute av veien og ikke blir blandet med andre masser. Riggområdet bør avgrenses fysisk slik at aktiviteten holder

seg innenfor vedtatt grenser. En enkel avgrensing kan etableres ved å legge ut stor stein langs kanten.

Figur 3-15. De tidligere berørte områdene (1985) og plassering av dagens rigg- og lagringsområder. R/L Vest til venstre, R/L Hoved i midten, og R/L Øst til høyre. (Norge i bilder, 2024).

Det blir etablert 3 områder for rigg og lagring:

- Et hoved rigg- og lagringsområdet rett vest for dammen (R/L Hoved).
- Et område for brakke og parkering lengre vest for dammen langs Suoikkatveien (R/L Vest).
- Et område for parkering av maskiner ved masseuttak (R/L Øst).

R/L Hoved er dagens parkeringsplass. Parkeringsplassen er spredt over et areal på ca. 4000 m², med to adkomster. Det er en liten bekk som renner gjennom området. Ved tilbakeføring av R/L Hoved, bør det tilrettelegges for kun en adkomst. Terrenget arronderes slik at bekken ledes rundt parkeringsplassen, i stedet for gjennom.

Figur 3-16. R/L Hoved. Tilbakeføring av parkering skal arrondere terrenget slik at bekken ledes rundt parkeringsområdet. Avkjørsel fra Suoikkatveien skal fjerne slik at areal blir ikke brukt til parkering i fremtiden.

R/L Vest har eksisterende terrengskader som ikke har vært istandsatt siden dammens opprinnelige utbygging. Området kan brukes til, f.eks., plassering av hjulbrakke og som alternativ parkering for friluftsliv mens dagens parkering er utilgjengelig.

R/L Øst er lokalisert ved steinbruddet øst for dammen og har en eksisterende flate på omtrent 2000 m². Det er ønskelig å bruke dette området til anleggsmaskiner som skal brukes ved masseuttaket. For adkomst til R/L Øst må man krysse damkronen (alternativt i magasinet eller nedstrøms dammen) og overløpet. Magasinet vil bli tappet til LRV deler av anleggsfasen, slik at det blir uhindret adkomst.

Riggområdet Lássajávri

Det er planlagt et sentralt riggområde mellom Šuoikkátjávri og Småvatn ved Lássajávri. Området ble tidligere brukt i utbygging av overføringstunnelen fra Buollánjohka. Se Figur 3-17 under for lokalisering i forhold til tidligere bruk.

Figur 3-17. Lokalisering av riggområdet ved Lássajávri. Ortofoto var tatt i 2012, og området er fortsatt ikke god revegetert. (Kilde: Norge i Bilder, 2025).

3.3.10 Masseuttak og deponi

Det er estimert behov for total ca. 5.920 m³ faste masser for rehabiliteringsarbeidet på dammen, Tabell 3-1. Mengden er under 10.000 m³, som er grensen for uttak som er konsesjonspliktig. Uttak over 500 m³ gjelder meldeplikt til Direktoratet for Mineral Forvaltning. Ymber Produksjon AS har ansvar for meldeplikten.

Steinbrudd var vurdert av ingeniørgeolog i notat «10253097-01-RIGberg-NOT-101», Vedlegg 4. Basert på observasjoner fra synfaringen, vurderes det som mulig å ta ut plastringstein og masser fra de eksisterende steinbruddene. Bergmassekvaliteten virker å være noen bedre på østsiden enn på vestsiden av dammen og det er tilrådd å ta ut masser på østsiden.

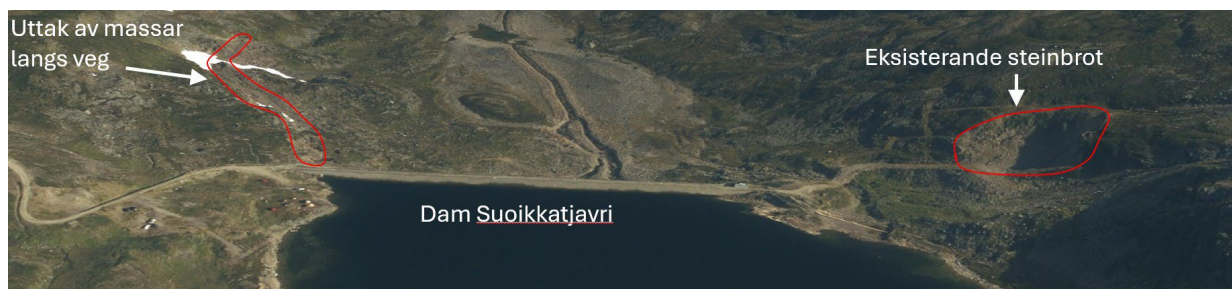
Det blir et betydelig behov for masser for tilbakeføring, slik at terreng skal være stabilt. Det er mye tilgjengelig masser i eksisterende vrakmasser, i magasinet, og på vestsiden av dam for å dekke behovet.

Tabell 3-1. Massebehov for dam Šuoikkátjávri.

	Anbrakte masser (m ³)
	Šuoikkátjávri
Kronevern	2150
Skråningsvern	1500
Støttefylling	2000
	Massebehov faste masser (m ³)
	5920

Tabell 3-2. Volumberegninger for masseuttak.

	Volum uttak (fm ³)	Netto volum tilbakeføring (m ³)
Masseuttak øst	6335	6890

Figur 3-18. Oversikt Dam Šuoikkátjávri som viser der det tidligere er tatt ut masser til dammen. Illustrasjon hentet fra geotekniske notat. Steinbrudd vest vises til venstre og steinbrudd øst til høyre. (Kilde: 3D.kommunekart.no).

Steinbrudd vest

På vestsiden av dammen er det et gammelt masseuttak. Det skal ikke være uttak herfra i damrehabiliteringen.

Det er uansett ønskelig å bruke muligheten til å rydde opp i terrenget mens arbeidene på dammen pågår som et avbøtende tiltak. Sprengtstein som ligger spredt rundt dette uttaket utgjør en risiko for skade på reinsdyr og andre dyr. Det er hensiktsmessig å samle inn sprengstein over en knyttenevestørrelse i størst mulig grad og enten dytte de ned i terrenget eller overdekke de.

Landskapet på denne siden av dalen er slak med en naturlig terrassert formasjon med mye blokkmark. Opprydding av det gamle masseuttaket skal fokusere på innsamling av vrakmasser og avrunding av høye kanter. Det er ønskelig å unngå terrengkjøring så langt det er mulig, slik at oppryddingen ikke lager store inngrep i et sårbart landskap. Revegetering i fjellterrenget tar mange år. Masser til deking av sprengtstein kan hentes fra reguleringssonen eller langs Šuoikkátveien der det er lagt toppmasser i ranker.

Figur 3-19. Oversikt over vestsiden av dammen. Det er tatt ut masser langs anleggsveien som er vist med oransje strek.

Steinbrudd øst

Steinbrudd øst skal være masseuttak for rehabiliteringsarbeidet. Steinbrudd øst ligger øst for dam Šuoikkátjávri og er et åpent uttak som er ca. 20-25 meter høyt, se oversiktsbilde i figur 3-20. Det går en anleggsvei i sikk-sakk oppover på nordsiden av bruddet, som omtalt i kap. 3.3.9. Flaten ved uttaket er på omtrent 2000 m², med en del masser i front. Uttaket følger en ryggformasjon i terrenget, der det er relativt flatt på toppen og tynndekket fjell.

Det planlagte uttaket skal følge terrengformasjonene. Massebehovet for damrehabiliteringen er nesten 6.000 m³ faste masser. Uttaket skal tilpasses omkringliggende terreng ved tilbakeføring, når arbeidet er ferdig. Adkomst til masseuttaket skal også fjernes og tilpasses terrenget.

En bekk drenerer langs sørsiden av masseuttaket, og eksisterende vrakmasser ligger i naturlig bekkeløp. Det blir viktig å fjerne sprengte masser fra bekkeløpet i tilbakeføringen.

Figur 3-20. Oversikt eksisterende steinbrudd. Adkomstvei til venstre i bilde, mast på toppen og bekkeløp til høyre (Foto Ymber produksjon).

Gjennomføring av arbeid

En romslig arealbruksgrense på 20 meter er fastsatt rundt masseuttakene, slik at det blir tilstrekkelig med areal for midlertidig lagring av avdekningsmasser og vrakstein, samt nok areal for god landskapstilpasning.

Basert på notat «10253097-01-RIGberg-NOT-101», er det anbefalt å bruke en entreprenør med erfaring fra uttak av store mengder blokkstein, og at uttak av storstein blir satt i gang i god tid før det blir behov, slik at metode for uttaket kan justeres etter erfaringer.

Steinbruddet på østsiden er tatt ut i en høyde på omtrent 25 meter. Det er anbefalt å ha en pallehøyde på 12-15 meter, og maksimum 18 meter på grunn av sikkerhetshensyn. Vinkel fra bunnen til toppen bør ikke være mer enn 50-55 grader. Produksjon av storstein medfører tunge lasteforhold, og gravemaskin gir mest skånsom behandling av blokkene ved lasting. Gravemaskin med pigghammar bør benyttes for å knuse ned blokk til ønsket størrelse før lasting.

Sprengningen skal foregå på en kontrollert måte for å unngå at spretein havner utenfor inngrepsgrensen. Det anbefales å benytte matter, selv ved større sprengsalver. Valg av sprengningsteknikk og bruk av matter vil gi bedre kontroll og mindre spredning av sprengstein.

Masser skal tas ut på mest mulig skånsom måte og det skal unngås unødvendig skade i terrenget. Det er viktig at avgrensingene til uttaket følger søkkene i terrenget slik at skjæringshøydene blir minst mulig synlige. Det er viktig å ta vare på vrakmasser for å skjule skjæringsflatene i størst mulig grad når brudd skal istandsettes.

Tilbakeføring av steinbrudd

I tilbakeføringen er det viktig å sørge for myke overganger og en utforming som tilpasses omkringliggende terreng. Det kan være aktuelt å bruke større arealer innenfor arealbruksgrensen ved kantene til masseuttak for å skape gode overganger. Toppkanten av uttaket bør ha en avrundet utforming.

Ved tilbakeføring av masseuttakene er det viktig å mette dem med finere masser før påføring av vekstmasser. De siste ca. 350 meterne fra dammen langs Suoikkatveien, er toppsjiktet av god kvalitet, se Figur 3-21. Det er en fordel hvis toppdelen av toppsjiktet bevares og beholdes på stedet, for raskere og bedre tilbakeføring av dette området. Masser som er dypere i toppsjiktet kan bruke til tilbakeføring av masseuttakene.

Figur 3-21. Opprannede løsemasser mellom R/L Vest og R/L Hoved. Det mørke arealet til høyre er et lag som er ca. 1 meter høyt av stedlige masser.

Dersom det oppstår en mangel i toppskjiktmasser for tilbakeføring, skal de følgende anbefalinger gjøres i prioritertrekkefølge for å få nok masser til å bruke på overflaten i tilbakeført masseuttak:

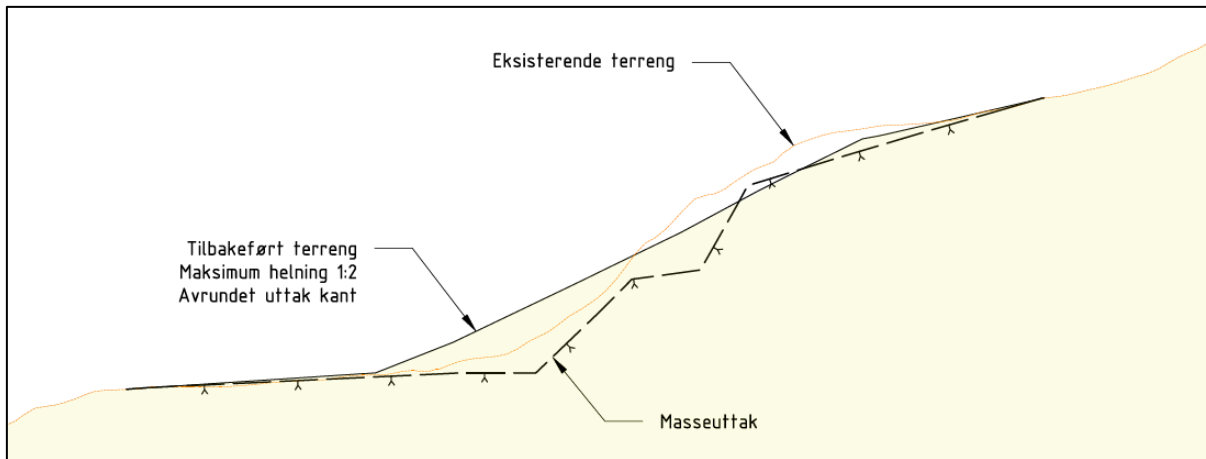
1. jord- og vekstmasser i ca. 15-20 cm tykt lag
2. sand og sediment fra sjøbunn i magasinet
3. masser med god kornfordeling ie. morenemasser
4. sprengt stein av homogen fraksjonsstørrelse.

Det er viktig å skape variasjon i tilbakeført overflate for å få et naturlig visuelt uttrykk med varierende tykkelser i jordprofilet, variasjon i helning (som ikke overstiger 1:2) og en variasjon i størrelse og plassering av stein.

Sprengstein som blir liggende i terrenget etter at anlegget er ferdigstilt, gir et rotete og uferdig inntrykk. Skarpe sprengstein kan også representere en fare for dyr og mennesker ved ferdsel. Sprengstein over en knyttenevestørrelse skal samles inn i størst mulig grad, og sprengsteinssøl skal kostes eller spyles av bart fjell, eventuelt dytte de ned i terrenget eller overdekkes.

Masseuttaket ligger rett nord for en bekk, som renner mot overløpet. Eksisterende vrakmasser har ligget i bekkens naturlige løp siden dammens utbygging. Det er ønskelig å rydde opp disse i tilbakeføringen av masseuttaket, slik at forurensningsrisikoen reduseres i Njemenjaikujåkka.

Dersom yttergrensene for steinbruddet vist på arealbruksplan overskrides, må dette godkjennes av byggherrens miljøkoordinator. Dersom det er behov for å utvide steinbruddet utover angitt arealbruksgrense for tiltaket må NVEs miljøtilsyn varsles.

Figur 3-22. Prinsippsnitt for uttak av masser og tilpasninger av skjæringer.

Situasjon før og etter

Figur 3-23. Eksisterende masseuttak øst for dammen sett fra overløpet mot øst. Omfanget av forventet inngrep i forbindelse med planlagt uttak er vist med rød strekning. Det er viktig at avgrensingene følger søkkene i terrenget slik at de synlige skjæringshøydene blir minst mulig.

Figur 3-24 viser illustrasjon som viser inngrepet ved utvidelse av masseuttaket. Endringene blir markante, med et betydelig bedre landskapsbilde etter tilbakeføringen sammenlignet med nåværende situasjon.

Eksisterende deponi ved Lássajávri

Dagens deponi er estimert å ha et volum på omtrent 200 000 m³, som er plassert innenfor reguleringssonen i Lássajávri. Deponiet har gode adkomst muligheter fra Suoikkatveien, der masser skal ha vært brukt i forbindelse med vedlikehold av vei. Det er ønskelig å bruke masser herfra til vedlikehold, kontra å frakte masser opp fra Kvænangsbøtn. Anleggstransport har et stort karbonavtrykk, og bruk av tippmasser er vurdert som et betydelig mer miljøvennlig alternativ i prosjektet.

Det er mye strømminger fra utløpet ved overføringstunnelen, slik at fine partikler i magasinet vaskes ut og påvirker turbinene ved kraftstasjonen. For å sikre at arbeidet ikke forverrer problemet, vil det kunne bli behov for siltgardin rundt deponiet. Det kan være fornuftig å prioritere uttak av masser fra østsiden av deponiet første, der det blir mindre eksponert for utvasking fra strømmingene. En romslig arealbruksgrense er derfor satt slik at det er rom for nødvendige tiltak for å hindre utvasking av fine partikler i anleggsfasen.

Figur 3-25. Bilde fra nordenden av Lássajávri der det tidligere ble etablert et deponi etter tunnelarbeidet. Ortofoto tatt i 2012. (Norge i Bilder, 2025).

3.3.11 Fangdam

Det er ikke behov for fangdam i forbindelse med prosjektet.

3.3.12 Tilknytning til nettet

Det blir ikke endringer i nettanlegg i forbindelse med rehabiliteringstiltaket.

3.4 IK-Vassdrag

Det vil bli utarbeidet internkontrollsystem for byggefasen og driftsfasen etter forskriften om IK-vassdrag (FOR 2010-10-28 nr. 1058) og med utgangspunkt i NVE-veileder (nr 4/2018). Det skal inkludere hvem som er ansvarlig, beskrive avvikshåndtering, rapportering og oppfølging, og vil bli utarbeidet og ettersendt før byggestart.

3.5 Oppfølging i anleggs- og driftsfasen

Generelt skal føringer i denne rapporten legges til grunn for alle arbeider som påvirker landskap og miljø med gjennomføringen og driften av Dam Šuoikkátjávri. For øvrig skal landskapsarkitekt og/eller biolog være med på oppstartsbeifaring og bidra med kunnskap om tilbakeføring og revegetering ved behov. Landskapsarkitekt og/eller biolog skal også kontaktes om det oppstår uforutsette situasjoner der landskap eller miljø påvirkes utenom det som er beskrevet her.

4 Forhold rundt anlegget

4.1 Landskap

Dam Šuoikkátjávri

Dam Šuoikkátjávri ligger rett ved grense mellom to forskjellige NiN-landskapstyper, der skillepunktet er ved dammen. Magasinet ligger i et «Åpent dallandskap med vegetasjonsdekke i fjellet med større innsjø». Der er dalformen vid og åpen med gradvis og slak overgang til omkringliggende fjell.

Bearaloaivvit er det høyeste fjellet, på 1034 moh, og ligger sørvest for dammen. Vannflaten til Šuoikkátjávri har et areal på 6.18 km² ved HRV og har en lang og smal form. Innsjøen er omtrent 11,5 km lang og 860 meter på sitt bredeste.

Området ved utløpet og nordover ligger i et «*Relativt åpent dallandskap i fjellet med vegetasjonsdekke og større innsjø*». Dalformen er middels sterkt nedskåret fra omkringliggende fjell. Utløpet har vært gravd ut slik at vannet ikke blir oppdemmet av is i smeltesesongen. Tidligere oppdemming har ført til omfattende skade i terreng, se Figur 4-1. Alt ligger over skoggrensen med vegetasjon som veksler mellom rabber, fjellheier, lesider og myrer (Naturbase, 2025).

Figur 4-1. Utløp og landskap nord for dammen. Tidligere skade fra oppdemming er synlig ved blokkmark langs dalbunnen.

Omtrent 7 km nedstrøms dammen ligger Kvænangsbots landskapsvernområde (ID: VV00003007). Området er et særpreget og variert landskap med furuskog, bjørkeskog, fjellvegger, fosser, juv, store steinurer, grønne frodige elvesletter, vann og nakne fjellsletter. Det meste av arealet i landskapsvernområdet er klassifisert som inngrepsfrie områder i sone 2, 1 eller villmarksprega. Utløpet til Šuoikkátjávri er Njárbesjohka, som er den vestlige grensen til landskapsvernområdet nedstrøms. Kjækan og Kvænangsbots grendelag har beskrevet området langs øvre del av Njarbesjohka som et særlig naturskjønt og frodig område, med god bestand av ørret og røye.

Šuoikkátjávri er et av de siste inngrepene før store sammenhengende inngrepsfrie områder sør- og østover på Finnmarksvidda. Sett bort ifra inngrep fra vannkraft og adkomstveier, er området lite berørt av teknisk inngrep og oppleves som svært naturpreget. Landskapet rundt Šuoikkátjávri oppleves som en visuell forlengelse av Finnmarksvidda, og Suoikkatveien er brukt som adkomst til utfartsområder i fjellet.

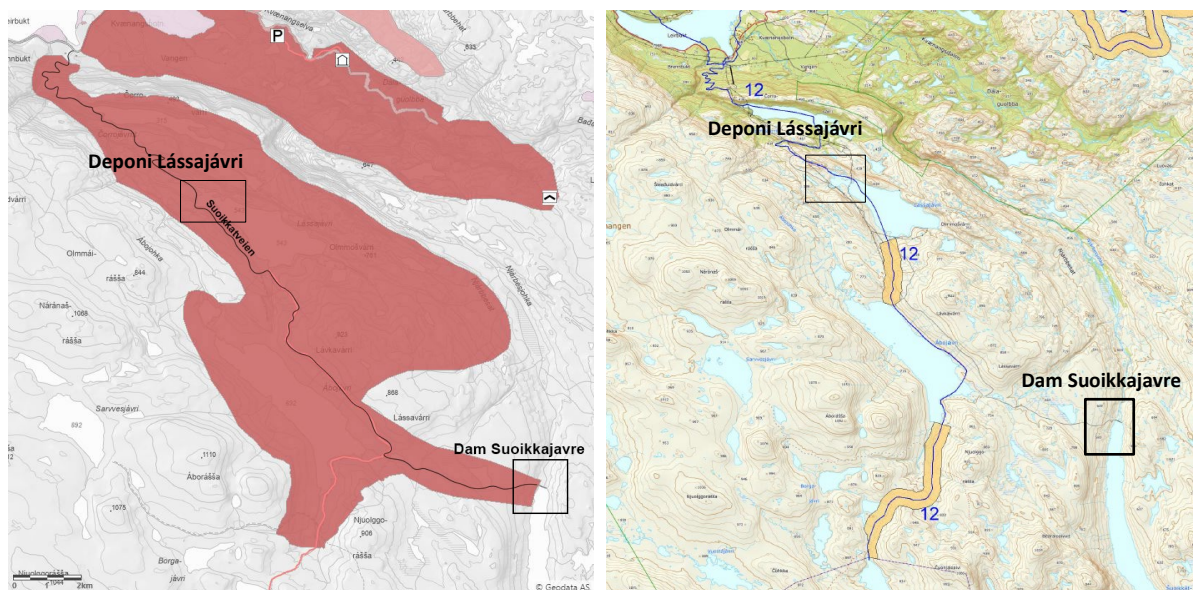
Lássajávri

Lássajávri ligger i landskapstypen «*middels kupert fjellandskap med bart fjell/blokkmark*». Området er tydelig preget av regulering. Det er et utløp til en overføringstunnel ved nordsiden, og dammen er på østsiden. Ved overføringstunnelen, er det en eksisterende tipp med omtrentlig volum på 200 000 m³ i magasinet. Høyden på tippet er under HRV, så det er ikke synlig når magasinet er fullt. Magasinet har utløp mot Småvatna.

4.2 Friluftsliv

Dam Šuoikkátjávri ligger rett ved grense til et kartlagt svært viktig friluftslivsområde «Anleggsveien og -fjellet, Kvænangsbotn» (ID FK00034025). Hele Suoikkatveien ligger innenfor dette området, sammen med Lássajávri. I Naturbase faktaark står det bl.a.: «*Veien gir veldig god adkomst inn i et større område som brukes til jakt og fiske, generelt friluftsliv. Veldig mange flotte teltsteder. Scooterløype. Reindriftsområde. Sommer og vinterbruk*». Ifølge faktaark, området har stor brukerfrekvens, ganske ofte regionale og nasjonale brukere, og har ganske mange opplevelseskvaliteter.

En merket tursti begynner ved Lássajávri langs Suoikkatveien, fortsetter til Ábojávri, og slutter 16 km mot sørvest på toppen av Baehcegealháldi (1324 moh). En lik trase er brukt som snøscooterløype, «12 Kvænangsbotnløypa». Løypen er åpent til 4. mai og er særlig mye brukt i påske uke. Løypene er nedfelt i forskrift om scooterløyper.

Figur 4-2 (venstre). Kartlagte friluftslivsområde (røde områder) og turstier (rød linje) i forhold til dammen, deponi og Suoikkatveien (sort linje). Kilde: Miljødirektoratet, 2024.

Figur 4-3 (høyre). Kartlagt snøscooterløyper (blå linjer), med løype 12 Kvænangsbotnløypa som følger adkomstveien til Ábojávri. Dammen og deponi er merket i forhold til løype. (Kilde: Kvænangen kommune, 2016).

4.3 Naturfare

Ifølge NVEs karttjenester, er det ikke registrert faresoner ved dammen eller anleggsdelene for planlagt rehabiliteringsarbeid. Dette gjelder flomsoner, kvikkleireskredfare, fjellskred, skredfaresoner og flomhendelser. Et jordskred datert 31.07.2023 gikk rett ved siden av Suoikkatveien ved tunnelen vest for Småvatna. Skredet krysset ikke veien.

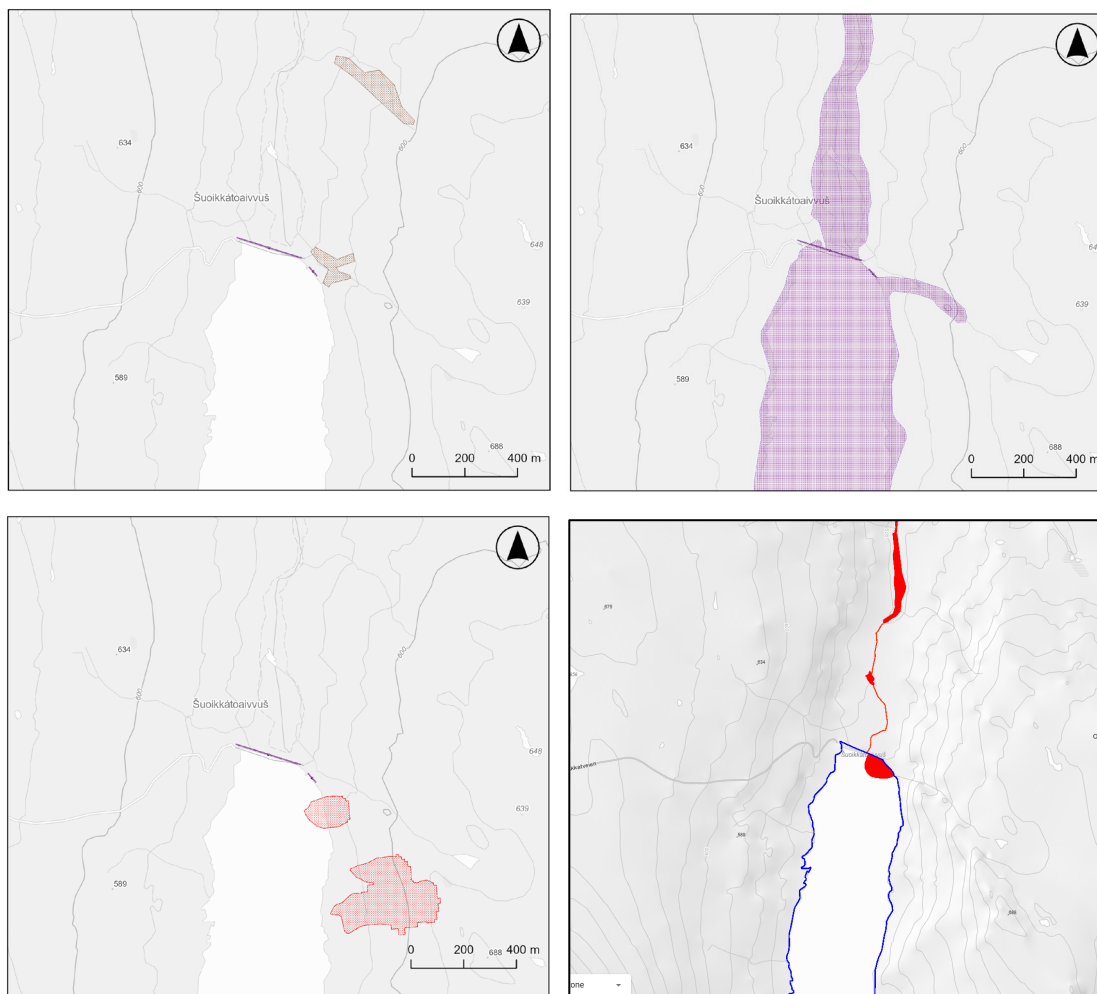
Aktsomhetsområder

Dam Šuoikkátjávri

Planlagt masseuttak ligger i et jord- og flomskred aktsomhetsområde. Tematisk kvalitet til jord- og flomskred i aktsomhetsområdet er «*lav posisjonell- og tematisk nøyaktighet, lav oppløsning og med generalisering.*» Konsekvensfaktor er 0 da det ikke påvirker infrastruktur som bygninger, veier, tog, osv.

Det er kartlagt ett aktsomhetsområde for snøskred rett sør for dammen og masseuttak. Magasinet og vannstrengene ligger innenfor aktsomhetsområde for flom. Se figur 4-4 for kartlagte områder. Det er ingen kartlagte aktsomhetsområder for steinsprang i nærheten av damanlegget, men det er kartlagte områder i bratt terreng langs Suoikkatveien mellom Småvatn og Lássajávri.

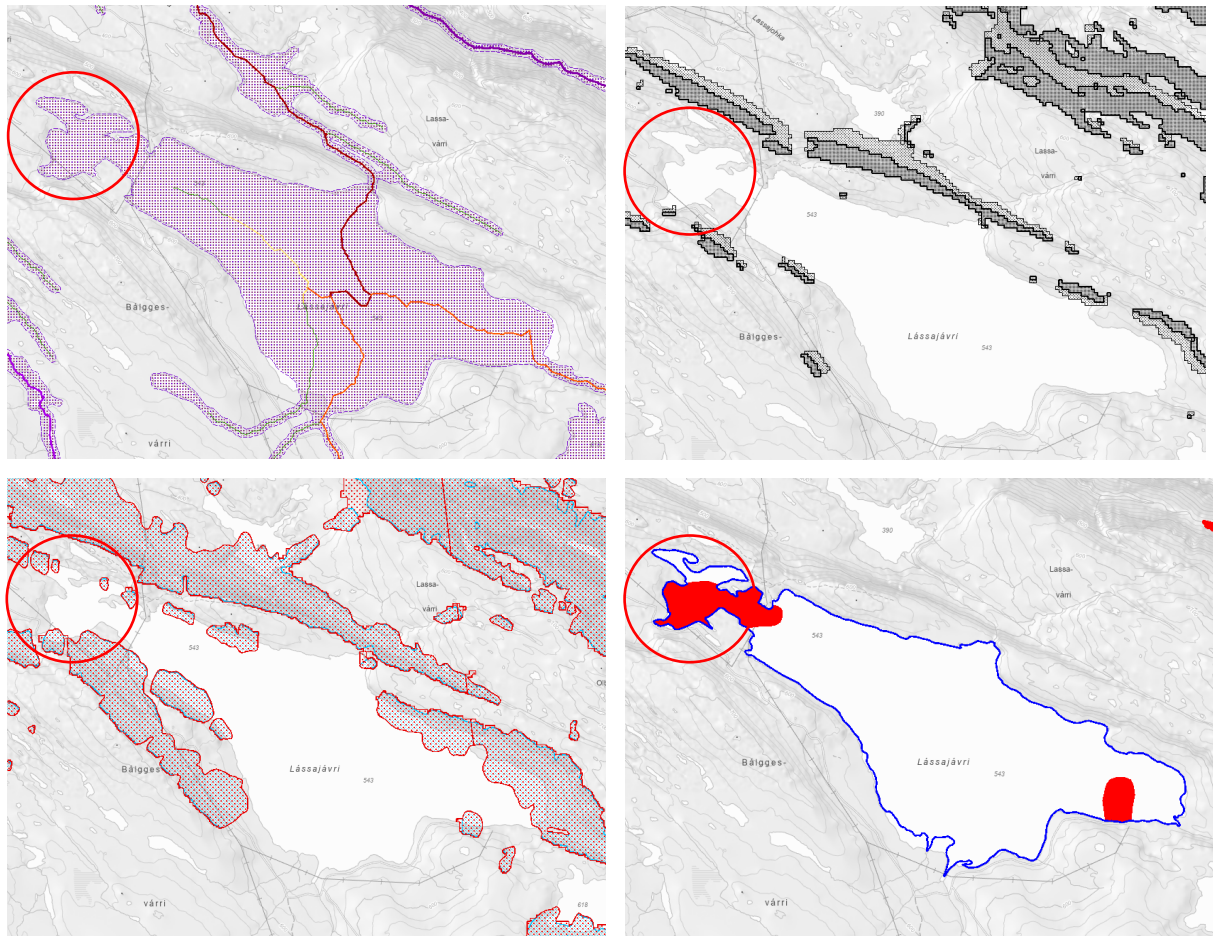
I magasinet og i utløp nedstrøms er det kartlagt svekket is. Særlig ved overløpet og nedstrøms dammen er det vesentlig svekket is.

Figur 4-4. Aktsomhetssone for jord- og flomskred (topp venstre). Aktsomhetssone for flom (topp høyre). Snøskred aktsomhetsområder (under til venstre). Svekket is (rød) ved overløp og utløp (under til høyre). (Kilde: NVE, 2025)

Lássajávri

Deponiet ved Lássajávri ligger på magasinet nordvestlige ende. Det er ikke kartlagt noen aktsomhetsområder for jord- og flomskred i nærheten av rigg- og tippområder ved Lássajávri. Det er kartlagt aktsomhetsområder for snøskred, flom, og steinsprang ved eller i nærheten av deponiet ved Lássajávri. Tilsig i fjellområdet er stort, og vann kan stige raskt. Det er også kartlagt svekket is. Se Figur 4-5 for omfang av aktsomhetsområder i forhold til magasinet.

Figur 4-5. Aktsomhetsområder for flom (topp venstre). Steinsprang aktsomhetsområde (topp høyre). Snøskred aktsomhetsområde (under til venstre). Svekket is (rød) ved overføringstunnel og i magasinets østside (under til høyre). (Kilde: NVE, 2025)

4.4 Klimatilpasning

Klimaprofilen for Troms fra Norsk Klimaservicesenter sier at klimaendringene vil særlig føre til behov for tilpasning til kraftig nedbør og økte problemer med overvann; endringer i flomforhold og flomstørrelser; jordskred og flomskred, samt havnivåstigning og stormflo. Klimaet i Troms kjennetegnes av en relativt mild og nedbørrik kyst, mens det i indre dalstrøk er lav årsnedbør og lave temperaturer vinterstid. Det forventes ikke at dette mønsteret endres vesentlig. Årsnedbøren varierer fra under 1000 millimeter i Målselv kommune til over 2000 millimeter i kyststrøkene. Vinterstid kan polare lavtrykk gi rask vindøkning og kraftig nedbør som snø i ytre strøk.

Gjennomsnittlig årstemperatur i Troms er beregnet å øke med ca. 5,0°C fra nå til år 2100. Den største temperaturøkningen beregnes for vinteren (ca. 6°C). Veksts sesongen vil øke med 1-3 måneder, og mest i ytre kyststrøk. Årsnedbøren i Troms er beregnet å øke med ca. 15%. Det er forventet at episoder med kraftig nedbør øker vesentlig både i intensitet og hyppighet i alle årstider, dette vil stille større krav til overvannshåndtering i fremtiden. Klimamodellene gir liten eller ingen endring i midlere vindforhold i dette århundret, men usikkerheten i fremskrivningene for vind er stor. Det beregnes en betydelig reduksjon i snømengdene og antall dager med snø, med opptil 2-4 måneder kortere snøsesong. Det vil bli flere smelteepisoder om vinteren som følge av temperaturøkning. Høyere liggende fjellområder kan få økende snømengder frem mot midten av århundret. Etter dette

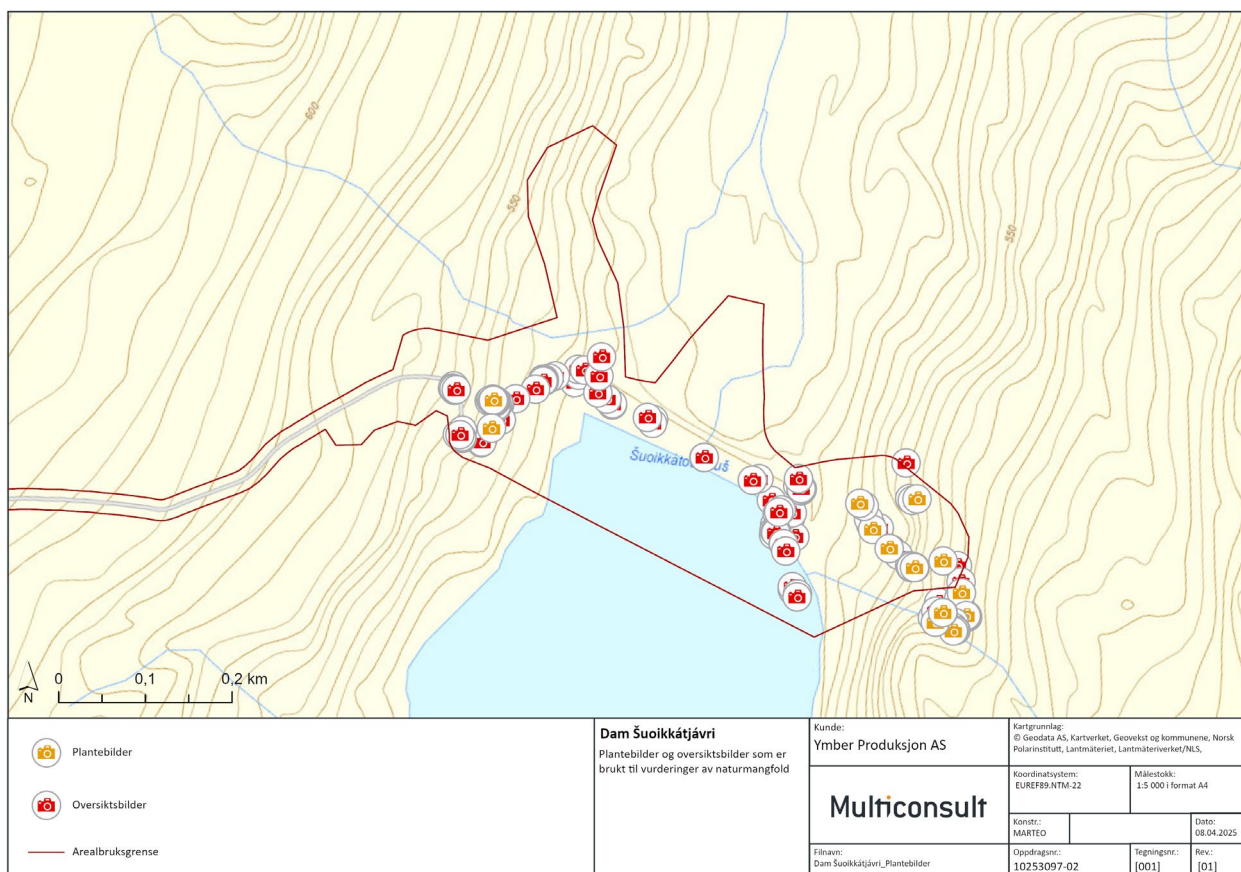
forventes det at økt temperatur vil føre til mindre snømengder også i disse områdene; bortsett fra enkelte høyfjellsområder. (Norsk Klimaservicesenter, 2025).

Ved prosjektering av nye tiltak er det anbefalt å legge på klimapåslag, for Troms er det anbefalt å legge på minst 20 % på tilløpsflommen. Med bakgrunn i dette er det valgt å inkludere 20 % klimapåslag på dimensjonerende flom ($Q_{dim}=1,2*Q_{1000}$) ved prosjektering av nye tiltak. Beregninger er vist i 10253097-01-RIVass-RAP-100 Teknisk plan dam Šuoikkátjávri.

4.5 Naturmangfold

4.5.1 Beskrivelse av naturgrunnlaget

Befaring er ikke gjennomført av biolog og alle vurderinger knyttet til naturmangfold er gjort på basis av georefererte bilder tatt av landskapsarkitektene Kristin Pedersen og Ingeborg Fjeldberg ved befaring 22. august 2024 og offentlige kartdatabaser (figur 4-6).

Figur 4-6: Georefererte bilder som er brukt til å identifisere arter og naturtyper innenfor arealbruksgrensen.

Geologi

Berggrunnen i området er angitt som «meta-arkose, stedvis med kvartsittlag» og er generelt svært kalkfattig. Det forekommer likevel noen kalkrike årer i området, men disse ser ikke ut til å komme innenfor arealbruksgrensen. Løsmassene består av «morenemateriale», både i tynt og tykkere dekke. I nord, ved Lassajavri, er det et område med breelvavsetning. Morene består av usortert løsmateriale av stein og andre kornfraksjoner, som er avsatt av en isbre. Siden det er forekomster av mer kalkrike bergarter i området, blant annet gabbro, er det mulig at løsmassene kan være rikere enn berggrunnen i området, som igjen kan gi opphav til rikere vegetasjon.

Vegetasjon

Tiltaksområdet ligger i lavalpin sone og i overgangsseksjonen. Vegetasjonen består i stor grad av lavtvoksende vedplanter, samt noe gress og urter. Området er tydelige preget av menneskelig aktivitet og flere steder må naturen antas som «sterkt endret». De delene som ikke faller inn under denne kategorien, vil i stor grad tilfalle fjellnatur. Siden området ikke er besøkt av biolog, vil typifiseringen være svært grov og kun basert på bilder. Det er sannsynlig at kalkfattige rabber, lesider, heier og snøleier finnes innenfor tiltaksområdet. Fra georefererte fotografier er det funnet

forekomster av artene tyttebær, krekling, dvergbjørk, blålyng og fjellsmelle i øst. I vest er det registrert gulsildre, krekling, blålyng, ryllik, katterfot og fjellpyrd (NT). Denne listen er ikke uttømmende.

4.5.2 Verneområder

De nærmeste verneområdene er Kvænangsbotn landskapsvernområde (ID VV00003007) med avstand på ca. 7 km, Njemenjâikojohka naturreservat (ID VV00003434) med avstand på ca. 11 km, og Navitdalen landskapsvernområde (ID VV00003008) med avstand på ca. 18 km (figur 4-7).

Damrehabiliteringen berører ikke verneområdene direkte, og de er i liten grad utsatt for forstyrrelser som følge av rehabiliteringsarbeidet.

Kvænangsbotn landskapsvernområde

«Kvænangsbotn landskapsvernområde i Kvænangen kommune, som har et kartfestet totalareal på 104561,8 dekar og ligger ca. 80 - 800 moh., er vernet etter naturmangfoldloven. Avstanden fra nærmeste avkjørsel på E6 er ca. 21 km. Landskapsvernområdet sin nærmeste grense til sjøen er ca. 3 km fra Kvænangselva sitt utløp. Området strekker seg herfra vestover mot fylkesgrensa mellom Troms og Finnmark. Kvænangsbotn ligger innerst i Kvænangen og er et særpreget og variert landskap med furuskog, bjørkeskog, steile forrevne fjellvegger, fosser, juv, store steinurer, grønne frodige elvesletter, vann og nakne fjellsletter. Området er gjennomgående lite berørt av tekniske anlegg, men rommer kulturminner som vitner om bruk over lang tid. I vestre del av området er berggrunnen kalkrik med basekrevende vegetasjon og regionalt sjeldne natur- og vegetasjonstyper. Det er forekomst av mellomboreal skog langs Kvænangselva. Området har en rik fauna med mange rødlistearter.»

Njemenjâikojohka naturreservat

«Njemenjâikojohka naturreservat i Kvænangen kommune, som har et kartfestet totalareal på 3822,9 dekar og ligger ca. 75 - 622 moh., er vernet etter naturmangfoldloven. Lokaliteten ligger på sørsiden av Njemenjâikojohka nær Kvænangsbotn og ca. 23 km fra nærmeste avkjørsel fra E6. Naturreservatet grenser til Kvænangsbotn landskapsvernområde. Dette er ei brattlendt li med en Bratt nordvendt elveskråning langs Njemenjâikojohka. Elva skjærer gjennom lag med baserike bergarter. I dette området er det for det meste bjørkeskog.»

Navitdalen landskapsvernområde

«Navitdalen er et dalføre med særpregete og spesielle landskapskvaliteter knyttet til geologi, kvartærgeologi, og vassdrag. Landskapet i Navitdalen veksler mellom rolige avdempede landskapsformer, elva som skaper liv og dramatisk, og høyalpine fjellområder. Reindrift gir deler av Navitdalen preg av bruks- og kulturlandskap gjennom faste anlegg og kulturminner. Stedvis gir kalkrik berggrunn grunnlag for basekrevende vegetasjon. Sjeldne planter, fugler og dyr forekommer innenfor verneområdet.»

Figur 4-7: Oversikt over verneområder i nærheten av tiltaksområdet.

4.5.3 Verneplan for vassdrag

Vassdrag er ikke vernet.

4.5.4 Nasjonale laksevassdrag

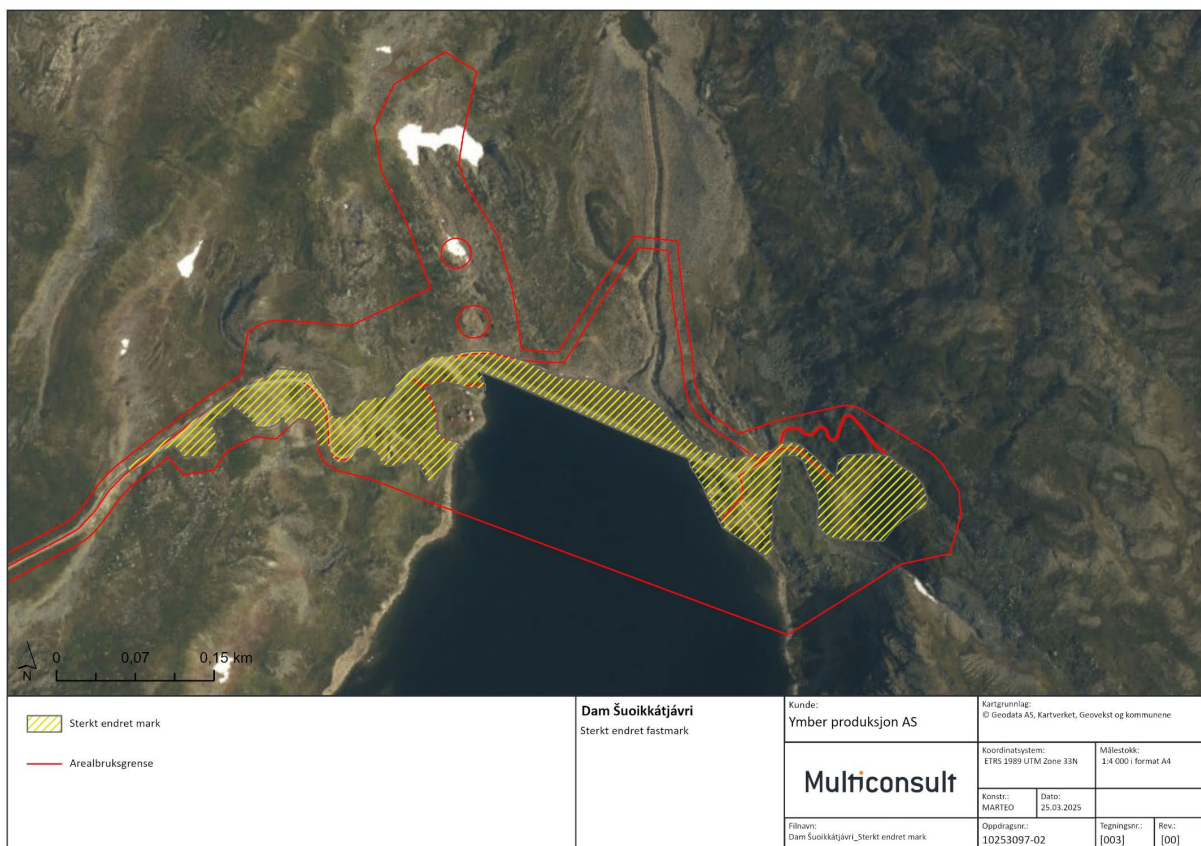
Tiltak ligger ikke i et nasjonalt laksevassdrag.

4.5.5 Utvalgt naturtyper

Det er ikke registrert utvalgt naturtyper innenfor arealbruksgrensen.

4.5.6 Naturtyper

Det er ikke registrert noen naturtyper innenfor arealbruksgrensen. Det er likevel sannsynlig at rødlistede naturtyper finnes innenfor denne grensen. Siden området ikke er befart og kartlagt av biolog, gjøres det her en vurdering av potensielle rødlistede typer. Områdene som ikke er ansett som «sterkt endret» (figur 4-8) vil trolig bestå av naturtypene: «B3 fjellhei, leside og tundra», «B4 snøleie» og «B5 rabbe». Det er også mulig at det forekommer «B8 blokkmark» og «B9 våtsnøleie». I den nordvestlige delen, er det to områder som ser ut til å være snøleier.

Figur 4-8: Oversikt over sterkt endret fastmark innenfor arealbruksgrensen ved dam Šuoikkátjávri. Områdene er tatt ut basert på eldre flyfoto (<https://www.finn.no/map/>)

4.5.7 Fisk

Ifølge Artsdatabanken er det registrert forekomst av røye og lake (1. jul 1993) i magasinet. Det er ingenting som antyder at det er satt ut fisk i noen av vannene. Det vil tilstrebes å ivareta forhold for fisk i anleggsfasen så langt det er mulig. Ved nedtapping bør det unngås at fisk fanges i avstengte kulper. Ettersyn anbefales.

Skadebegrensende tiltak, fisk:

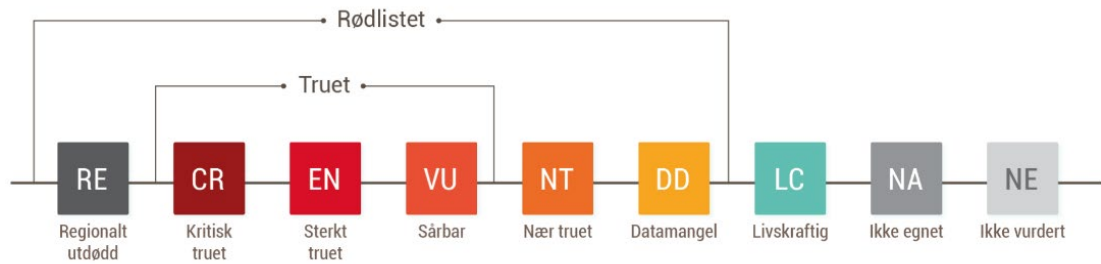
- Tilslamming av vassdraget nedstrøms skal unngås. Ved å redusere nedtappingshastighet ved vannivåer nær LRV unngås det å dra med seg akkumulerte masser ut fra magasinet.
- Sprengstein skal ikke deponeres i vann eller vassdrag, utover den som blir motfylling i rehabiliteringen. Partikler fra sprengstein er ofte svært skarpe for fiskens gjeller, og medfører økt dødelighet (særlig skadelig i suspensjon/rennende vann).

4.5.8 Rødlistede arter

Det ble gjort søk etter rødlistede arter etter gjeldende rødliste i artskart 24.03.2025 (Artsdatabanken) (figur 4-9). Det er også identifisert en rødlisteart (fjellpyrd, NT) gjennom bildene som ble tatt på befarig av tiltaket.

Det er et visst potensial for å finne rødlistede arter innenfor tiltaksområdet. Derfor er det gjort et søk på Artskart innenfor en buffer på 1 km fra tiltaksgrensen (figur 4-10). Dette gir et bilde på hvilke arter som finnes i området (tabell 4-1) Tabell 4-1: Rødlistearter registret innenfor en grense på 1 km fra arealbruksgrensen. Det er usikkert om en eller flere av artene er til stede, men siden tiltaket er planlagt innenfor kategorien «sterkt endret mark», er det liten sannsynlighet for rødlistede arter. Likevel, er det registrert en fjellpyrd (NT) innenfor området med sterkt endret mark. Videre er det

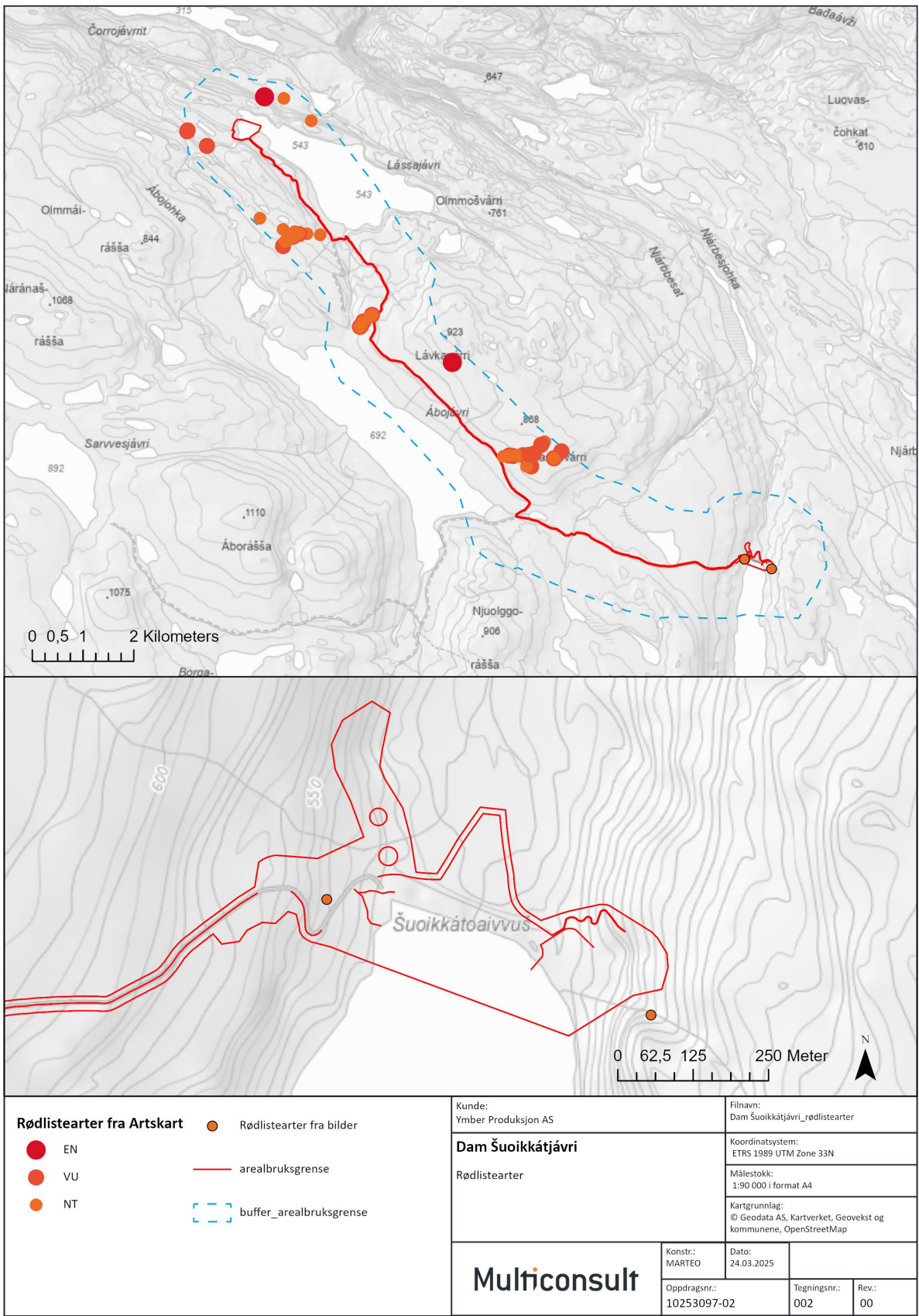
mulig med andre rødlistearter en de som er nevnt her. Det er mange rødlistearter som er knyttet til snøleier, også de fattige utformingene.

Figur 4-9: Rødlistekategorier i henhold til Norsk rødliste for arter 2021. Kilde: (Artsdatabanken, 2021).

Tabell 4-1: Rødlistearter registrert innenfor en grense på 1 km fra arealbruksgrensen

Artsgruppe	Artsnavn	Rødlistekategori	Antall funn
Karplanter	Bekkesildre	NT	2
	Buefrytle	NT	2
	Fjellbunke	NT	11
	Fjellkurle	NT	1
	Fjellpryd	NT	7
	Fjellsnøull	NT	4
	Knoppfjellrapp	NT	1
	Knoppsildre	NT	1
	Lodnemyrklegg	NT	1
	Moselyng	NT	10
	Reinrose	NT	8
	Rypebunke	NT	1
	Sibirkoll	NT	1
	Snøull	NT	2
	Tvillingsiv	NT	4
	Dubbestarr	VU	2
	Grynsildre	VU	5
	Issoleie	VU	1
	Kantlyng	VU	11
	Kløftstarr	VU	1
	Lapprose	VU	2
	Smalstarr	VU	1
	Snøgras	VU	1
	Snøsoleie	VU	1
Moser	Snøfrostmose	NT	1
	Jøkelfrostmose	VU	2
Pattedyr	Gaupe	EN	1
	Jerv	EN	1

Figur 4-10: Forekomster av rødlistede arter fra artskart og arter som er identifisert via fotografier.

4.5.9 *Sensitive arter*

Statsforvalteren i Troms og Finnmark v/Heidi Marie Gabler er kontaktet (mars 2025) vedrørende sensitive arter. Det er registrert forekomster av fjellrev i nærheten av tiltaksområde. Det er også forekomster av jerv nord for tiltaksområdet. Lokalitetene vurderes å ikke bli berørt av tiltaket.

4.5.10 *Fremmede arter*

Inngrep og massetransport generelt kan medføre økt risiko for introduksjon av fremmede arter. Dersom det fraktes inn masser utenfra, bør det utarbeides en instruks for håndtering av masser med potensielt innhold av fremmede arter. Det bør iverksettes tiltak slik at fremmede arter ikke kommer inn i anleggsområdet med urent anleggsutstyr.

Det er ikke registrert funn av fremmede arter i tiltaksområdet eller langs Suoikkatveien. Det er imidlertid påvist hagelupin (SE - svært høy risiko), sandlupin (SE), og Tromsøpalme (SE) langs Kvanangsveien.

4.5.11 *Naturmangfoldloven*

§8 Kunnskapsgrunnlaget

Kunnskapen om naturmangfold baserer seg på eksisterende informasjon og bilder tatt av landskapsarkitekt. Det er ikke gjort en kartlegging etter naturtyper eller arter innenfor området. I eksisterende databaser er det svært lite informasjon. Videre må deler av tiltaksområde anses som sterkt endret mark. Innenfor denne kategorien er det kun en forvaltningsrelevant naturtyper «engaktig sterkt endret fastmark», og det er lite sannsynlig at denne befinner seg innenfor området. I områdene med naturlig vegetasjon er det stor usikkerhet rundt hvilke naturtyper som forekommer og utstrekningen til disse. Men det er naturlig å tro at store deler av dette arealet vil falle inn under en av fjellnaturtypene i Miljødirektoratets instruks. Kunnskapen om arter er også svært begrenset. Det er registrert flere rødlistede arter i nærheten, og det er naturlig å anta at flere rødlistede arter finnes innenfor arealbruksgrensen.

Det legges i stor grad opp til gjenbruk av allerede berørte arealet. Unntaket er utvidelse av det østlige masseuttaket. Det ble tatt flere bilder av floraen i dette området. Fra bilder er det mulig å identifisere artene: blålyng, krekling, blokkebær, tyttebær, einer, furumose og grå reinlav. Dette er livskraftige arter. Selv om det ikke er registrert noen rødlistede arter innenfor dette området, kan en ikke utelukke at slike finnes. Litt lengre øst er det registrert moselyng (NT).

Fordi det stort sett legges opp til bruk av allerede berørte arealer, antas kunnskapsgrunnlaget å være godt nok. Dersom flere områder med naturlig vegetasjon skal brukes, bør det vurderes en feltkartlegging med biolog.

§ 9. Føre-var-prinsippet

Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om naturmangfold eller om tiltakets virkninger på naturmangfold, skal det etter føre-var prinsippet legges en spesielt restriktiv holdning til grunn for vedtak, og la tvilen komme naturen til gode. Siden det er stor usikkerhet rundt kunnskapsgrunnlaget bør det ikke etableres flere riggområder eller tas ut masser innenfor områder som anses som «naturlige».

§ 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning

De rødlistede artene og naturtypene som trolig finnes innenfor området er mest sannsynlig rødlistet som følge av klimaendringer. Ved det ene riggområdet er det registrert en rødlistet art, som mulig vil utgå som følge av tiltaket. Denne arten må anses som relativt vanlig i området, og bruken av dette området vil ikke føre til økt samlet belastning på arten.

§ 11 Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

I samsvar med dette prinsippet vil kostnadene knyttet til miljøtilpasninger, avbøtende tiltak og miljøovervåkning inngå som en del av utbyggings- og driftskostnadene til anlegget.

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

I samsvar med dette prinsippet vil det benyttes allerede menneskepåvirkede arealer.

4.6 Kantvegetasjon

Kantvegetasjon har stor betydning for økosystemet i og langs vassdrag, den bidrar til å redusere forurensning og faren for erosjon. I områdene der det skal etableres rigg- og lagringsområder, samt masseuttak og veier, vil det opprettes en buffersone på 15 meter til vannforekomster med årssikker vannføring, for å motvirke avrenning og gi levested til planter og dyr.

4.7 Forholdet til andre myndigheter / lover**4.7.1 Plan- og bygningsloven**

Tiltaket som berører kommuneplan for Kvæningen kommune er unntatt byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven, jfr. forskrift om byggesak § 4-3 første ledd (byggesaksforskriften). Arealet som inngår i detaljplanen er avsatt til landbruks-, natur-, frilufts- og reindriftsformål (LNFR). Det er flere sikrings- og faresoner i området langs veien og rundt magasinet og dammen. Se figur 4-11 for lokalisering av sonene:

- H 190 Anlegg og installasjoner kraftutbygging
- H 520 Hensyn reindrift: Flytte- og trekkleier, samt landdelen av ilandførings- og prammeområder. Ifølge retningslinjer, *«Innenfor områdene skal de reindriftsfaglige vurderingene tillegges særlig vekt i arealsaker. Det skal ikke settes i verk tiltak som sperrer eller forringer funksjonen til flyttleier eller trekkleier i reindrifta»*.
- H 310 J Ras- og skredfare
- H 310 S Ras- og skredfare

For planlagt arealbruk som kommer i konflikt med gjeldende planstatus i kommunal plan vil det bli søkt kommunen om dispensasjon etter plan- og bygningsloven kapittel 19 for midlertidig og varig omdisponering av arealer. Dette vil gjelde for areal til blant annet:

- Gjennomføring av rehabiliteringsarbeidet, inkludert riggområder ved Šuoikkátjávri og Lássajávri
- Steinbrudd for masseuttak
- Bruk av eksisterende tipp for vei vedlikehold ved Lássajávri

Figur 4-11. Kommuneplan for området rundt dam Šuoikkátjávri (venstre) og Lássajávri (høyre). (Kilde: Kommunekart, 2024)

4.7.2 Kulturminneloven

Kulturminner

Planområdet er avklart for automatisk fredede kulturminner iht. kulturminneloven § 9. For øvrig gjelder den generelle aktsomhetsplikten i kulturminneloven § 8 annet ledd, dvs. at dersom det i anleggsperioden avdekkes mulig funn av kulturminne, skal fylkeskommunen straks varsles og arbeidet inntil videre stanses i den utstrekning det kan berøre kulturminnet.

Ifølge kartservice Askeladden, er det ikke nærliggende registrerte kulturminner til dam Šuoikkátjávri heller Lássajávri. Langs Souikkatveien, omtrent 300 meter fra Kænangsbotnveien, er det to registreringer: «Kraftledning Alta-Kvænangen-Nordreisa» (ID 227223-1, Statlig listeført) og «Seljevold» (ID 47153-1, uavklart vernestatus). Kraftledningen krysser Suoikkatveien og «Seljevold» ligger ca. 10 meter fra Suoikkatveien. Det er ikke forventet at trafikk til dammen skal berøre kulturminnene.

Ifølge mottatt brevet datert 13.05.2025 fra NVE (referansenr: 202002935-192 Oppgis ved henvendelse), Sikkajokk kraftverk og kraftverkene i Kvænangen har nylig fått status som NVEs listeførte kulturminner (NVE, 2025):

«Kraftverkene Sikkajokk, Kvænangsbotn, Småvatna, Lassajavrri og Corrojavrri var blant de nye forslagene som vi og kulturmiljøforvaltningen har vurdert til å ha nasjonal kulturminneverdi. Sikkajavrre overløpsdam og sperredam, Kvænangsbotn kraftverk med Suoikatjavri dam og overløpsdam, rørgate, portal og maskinsal, Småvatna og Lassajavrri portaler og maskinsaler, og Corrojavrri kraftstasjon vil supplere de allerede listeførte kulturminnene knyttet til vassdrags- og energisektoren.»

De utvalgte anleggene har status som statlig listeførte. Listeføringen betyr at de har høy verdi som kulturminner, og at NVE skal ta hensyn til anleggenes verdier i saksbehandling. Listeføring er ikke et juridisk vern, og setter ikke begrensninger for drift eller sikkerhet.

Anleggene viser utvikling gjennom flere kraftepoker, fra 1960-tallet og fram til 1990-tallet. Kraftverkene er vurdert til å ha en høy samlet verdi (allmenn og sektorhistorisk), ifølge revideringen av NVEs listeførte kulturminner (NVE, 2021):

«Kvænangen kraftverk viser en historie, både lokalt, regionalt og nasjonalt. Det er en viktig del av oppbyggingen av Nord-Troms og Finnmark etter gjenreisningen, når behovet for økt strøm for at

landsdelen skulle kunne utvikle seg på like vilkår som resten av landet. Moderniseringen av samfunnet i Nord-Troms i etterkrigstiden gikk langsommere enn i resten av fylket. Det lå mye politikk i avgjørelsene om hvordan utbyggingen skulle foregå. Fordelingen av kraft skulle være likt mellom Troms og Finnmark. Kraftutbyggingen skjedde på 1960-tallet, og overføringsledningene ble ført fra Kvænangsbotn mot Finnmark og Midt-Troms. Det var mange kraftforkjempere som ka takkes for at utbyggingen skjedde. Dette er et samarbeid mellom lokale kraftlag, og kommunale, regionale og statlige myndigheter deltok. Det var kiving om hvem skulle bygges ut først.»

Det er ikke forventet at kulturhistoriske verdier knyttet til bevaringsverdige kraftverkene går tapt eller blir forringes som følge av rehabiliteringsplanene. Utforming, materialbruk og plassering av forsterkninger eller nye elementer i rehabiliteringsarbeid er i samsvar med dagens utforming. I behandling av søknaden om rehabilitering kan NVE sette vilkår om kulturminnehensyn.

Samiske interesser

Tiltak ligger i et samisk område der Sametinget kulturminnemyndigheten i tillegg til fylkeskommunen har myndighet. Den følgende kommunikasjonen med rådgiveren i Sametinget, datert 24. september 2024, hvor varsel om krav til en befaring trekkes:

«Vi fikk inn bekreftet aksept sent så det ble ikke mulig å se på dette i år. Vi har likevel gjort en ny vurdering og ser at de to områdene der det skal gjøres tiltak er relativt små og det har også skjedd en hel del aktivitet i forbindelse med damutbygging der tidligere. Vi trekker derfor befaring som ble varslet. Sametinget har dermed ingen kulturminnefaglige merknader til søknaden om rehabilitering av to dammer i Kvænangen. Skulle det likevel komme frem funn eller gjenstander som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses. Melding sendes Sametinget og fylkeskommunen omgående, jf. Lov 9. juni 1987 nr. 50 om kulturminner (kml.) §8 andre ledd. Vi forutsetter at dette pålegget formidles til de som skal utføre arbeidet.»

Riksantikvaren har bedt om merknader til prosjektplan og budsjett for arkeologiske undersøkelser iht. konsesjonsvilkår av 04.09.2020, se vedlegg 5. De viser til brev fra Sametinget av 31.03.2025 med oversendelse av prosjektplan og budsjett for arkeologiske undersøkelser langs Ábojohka m.v. kraftverk, Kvænangen og Nordreisa kommuner, Troms fylke. Iht. revidert konsesjonsdokument for Kvænangen Kraftverk AS, er det fastsatt en avgift begrenset oppad til kr. 1,2 millioner til registreringer og undersøkelser av samiske kulturminner i de fire vannene som revisjonen omfatter. Planen og budsjettet for bruk av midlene skal godkjennes av Riksantikvaren. Planen og budsjettet skal forelegges konsesjonæren for merknader. Riksantikvaren krever inn beløpet fra konsesjonæren etter planen og budsjettet er godkjent.

Bakgrunnen til arkeologiske undersøkelser at før kraftverket i Kvænangsbotn ble bygget ble det ikke foretatt arkeologiske undersøkelser. Det er heller ikke gjort undersøkelse i tiden at det ble satt i gang. Det er derfor et veldig mangelfullt grunnlag å si hvordan utbyggingen har påvirket forskjellige kulturminner innenfor området.

Samiske kulturminner fra år 1917 eller eldre er automatisk fredet ifølge Lov om kulturminner §4 annet ledd. Området er sannsynligvis brukt over en lang tidsperiode av ulike grupper, og undersøkelser vil derfor registrere alle arkeologiske spor de vinner. Dersom man ser på kulturminneregistreringen som ble foretatt mellom 2010 og 2012 før 420 kV ledningen mellom Balsfjord og Skaidi ble bygget, kan man få et visst anslag. Ifølge sametingets sluttrapport for prosjektet fra 2014, ble det registrert 130 freda og ikke freda samiske kulturminner langs strekket som går gjennom Kvænangen.

4.7.3 Forurensingsloven

Planlagte tiltak med type, omfang og varighet tilsier at det ikke vil være krav til midlertidig utslippstillatelse i medhold av forurensningsloven og forurensningsforskriften. Det blir en begrenset mengde masseuttak og plassering av sprengstein på dammen i forbindelse med rehabiliteringsarbeidet. Tiltakshaver må, i samråd med utførende entreprenør, gjennomføre en ROS-analyse og beredskapsplan i forbindelse med rehabilitering før anleggsstart. Det vil bli stilt strenge krav til entreprenører om tiltak for å minimere forurensning i forbindelse med anleggsdriften. Alle som arbeider på anlegget, skal være kjent med planen. Sanitære forhold mv. for brakke- og kontorrigg kan kreve avklaring fra kommunen.

Sentrale lovverk for denne typen arbeider er:

- Forurensningsloven (overbyggende lovverk mht. forurensning)
- Forurensningsforskriften kapittel 2 (Opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider)
- Forurensningsforskriften kapittel 30 (Forurensninger fra produksjon av pukk, grus, sand og singel)
- Forskrift om rammer for vannforvaltningen (Vannforskriften)

Grunnforurensning

Det er ikke gjort undersøkelser for å avdekke eventuelt forurenset grunn i prosjektområdet. For alle gravearbeider gjelder ellers forurensningsforskriften § 2-10 (Plikt til å stanse igangsatt terrenginngrep dersom det oppdages forurensning i grunnen).

Avfall, sanitærløp og kjemikaliehåndtering

Faren for forurensning er i hovedsak knyttet til sanitærløp ved brakkerigg og transport, oppbevaring og bruk av olje, annet drivstoff og kjemikalier. Det er stilt krav om at gråvann infiltreres lokalt eller samles i tett tank, mens kloakk samles på tett tank. Spilloljer samles i tett tank.

Søl eller større utslipp av olje og drivstoff kan få negative miljøkonsekvenser. Olje og drivstoff skal lagres slik at volumet kan samles opp dersom det oppstår lekkasje. Drivstofftank skal stå i et kar som har et volum tilsvarende 100 % av tankvolumet eller oppbevares på tanker med dobbel vegg. Smøreolje skal oppbevares i en tørr container. Videre skal oljeabsorberende materiale være lett tilgjengelig og nyttes ved søl.

Tanking og reparasjon av utstyr på anlegget vil utføres på nedstrøms side av dammen for å redusere risikoen for utslipp til magasinet. Det vil stilles krav til entreprenøren for beredskap for håndtering av forurensning ved lekkasjer, maskinhavari, o.l.

Byggherren plikter å foreta opprydding av anleggsområdene. Alt avfall skal fjernes og bringes ut av området. Kun midlertidig deponering er tillatt på stedet. Rivemasser og annet byggeavfall, som ikke kan gjenbrukes, skal leveres til godkjent deponi.

Avrenning og utslipp av anleggsvann

I den grad arbeidene genererer anleggsvann og / eller overflateavrenning som renner av eller slippes ut til resipient, må det utføres en risikovurdering av utslippet / avrenningen. I tilfeller der vannutslipp har potensial til å påvirke resipienten negativt, kan det utløses krav om utslippstillatelse etter forurensningsloven § 11.

Utslipp fra midlertidig anleggsvirksomhet som genererer vanlig forurensning er ikke søknadspliktig, jf. forurensningsloven § 8-3.

For nye steinbrudd er forurensningsforskriften kapittel 30 lagt til grunn for begrensning av forurensning fra masseuttak. Kapittel 30 er ment for pukkverksdrift, som vil være av større omfang og varighet enn hva som er tilfellet for berguttak i forbindelse med damrehabilitering av denne størrelsen og derfor beregnet som tilstrekkelig. Ifølge §30-6:

«Prosessvann uten miljø- eller helseskadelige stoffer/egenskaper kan slippes til sjø- eller ferskvannsresipient dersom maksimalkonsentrasjon av faststoff/suspendert stoff (SS) i utslippspunktet er under 50 mg/l og dersom utslippet ikke medfører nedslamming i resipienten.

Utslippet skal heller ikke påvirke vannkvaliteten i primærresipient slik at tilstandsklassen for resipienten endres. Den veileder for tilstandsklassifisering av vann som til enhver tid gjelder skal benyttes ved vurdering av tilstandsklasser.

Dersom prosessvann har helse- eller miljøskadelige stoffer/egenskaper, eller utslippets innhold av faststoff/suspendert stoff er for høyt til å tilfredsstille kravene i første og andre ledd, skal prosessvannet enten samles opp og leveres godkjent mottak eller renses for eksempel ved hjelp av et sedimenteringsbasseng.»

Begrepene «midlertidig» og «vanlig» i lovverk er gjenstand for stor grad av skjønnsmessige vurderinger, men normalt menes det en anleggstid inntil 2 år og forurensningsparametere som ikke er særskilt giftige eller gir langtidseffekter, samt at utslippsmengdene er så små at miljørisikoen er svært liten.

Under alle omstendigheter skal ikke vannutslipp fra damrehabiliteringsarbeid og masseuttak påvirke resipient negativt slik at tilstandsklassifiseringen endres eller at akvatisk biota blir skadelidende.

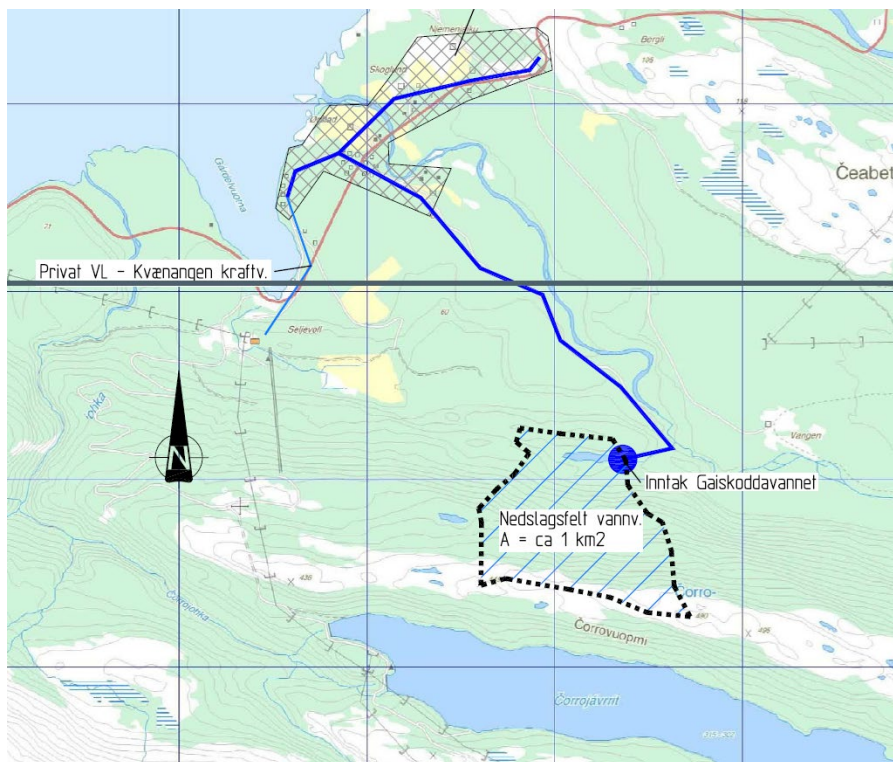
Støyforskriften

Arbeidene skal følge støyforskriften. Det skal brukes sprengningsmatter ved sprengning i masseuttak. Tomgangskjøring skal unngås. Ingen kjøretøyer eller andre potensielle forurensningskilder skal parkeres eller oppbevares oppstrøms dammen bortsett fra under arbeid.

4.7.4 Drikkevannsforskriften

Det er iht. drikkevannsforskriften § 4 forbudt å forurense drikkevann. Vannforekomster for flere enn 50 personer eller med uttak > 10 m³/dag skal iht. vannforskriften § 17 beskyttes mot forringelse av kvaliteten. Magasinet Šuoikkátjávri er ikke en drikkevannskilde, og det heller er ikke et uttak nedstrøms i vassdraget.

Kvænangen kommune har vannverk på Kvænangsbotn der vannkvaliteten analyseres hver fjerde uke. Uttak for drikkevann er ved Gaiskoddavannet nord for Småvatn, med eget nedslagsfelt på ca. 1 km². Det blir ikke påvirket av rehabiliteringsarbeidene. I Kvænangsbotn er det et forsyningsområde for vannverk rundt bebyggelse, omtrent 22 km nedstrøms dam Šuoikkátjávri. Det er ikke forventet at det blir påvirket av rehabiliteringsarbeid.

Figur 4-12. Kvænangsbotn vannverk. Nedbørsfelt til drikkevannskilde ligger nord for Småvatn. Kilde: Rambøll, 2009.

4.7.5 Mineralloven/-forskriften

Konsesjonspliktige tiltak etter mineralloven krever egen driftskonsesjon og godkjent driftsplan. Det vil ikke være behov for uttak av masser over 10.000 m³ ved denne rehabiliteringen. Uttak over 500 m³ gjelder meldeplikt til Direktoratet for Mineral Forvaltning. Ymber Produksjon AS har ansvar for meldeplikt.

Ved behov vil denne detaljplanen innholdsmessig også kunne oppfylle kravene til driftsplan etter mineralloven.

4.7.6 Motorferdselloven

Det blir ikke bygget nye veier i utmark for rehabiliteringsarbeid.

Motorferdsellovens hoveredregel er at motorisert ferdsel i utmark er forbudt, men det er mange unntak. Omfang av bruk av motorkjøretøy for damrehabiliteringen faller innenfor definisjon «anlegg og drift av offentlige veier og anlegg», det trengs dermed ikke tillatelse, jf. Motorferdselloven §4, bokstav e. Under begrepet offentlige anlegg går «elektrisitetsverk og kraftlinjer».

Anleggstrafikk må ta hensyn til friluftsliv og reindrift. Anleggstraseer skal tilbakeføres når rehabiliteringsarbeid er ferdig.

4.7.7 Veglova

Suoikkatveien er en privatvei, eide av Ymber Produksjon AS.

Eieren har ansvar for å holde veien i forsvarlig og brukende stand. Behov for vedlikehold må beregnes etter anleggstrafikk. Det er ønskelig å holde veien åpent for eieren, reindrift, og andre interessegrupper. Anleggsarbeid skal skiltes.

4.7.8 Reindriftsloven

Reindrift

Utredninger av tamreindrift i forbindelse med anleggsaktivitet har vært gjort i en rekke andre samiske områder. Disse er lagt til grunn for en generell oppsummering av reindrift og påvirkninger av anleggsaktivitet. Ymber Produksjon AS har en pågående dialog med det berørte reinbeitedistriktet for å kunne gjennomføre anleggsarbeidene på en slik måte at ulempene for reindriftnæringen begrenses mest mulig.

Det drives samisk tamreindrift i tiltaksområdet. Reindriften er beskyttet av nasjonale og internasjonale regler om urfolk og deres rett til å bevare og videreutvikle sin kultur. Reindriften er en arealkrevende næring som baserer seg på flytting mellom forskjellige årstidsbeiter. Innenfor de ulike årstidsbeitene er det en del særverdiområder som flyttveier, kalvings- og brunstland. Reinen kan oppleve forstyrrelser ved transport av utstyr og personell, sprengning ved masseuttak, rehabiliteringsarbeid som graving, støping og kjøring. Virkningene av eventuelle forstyrrelser vil variere ut fra hvilket årstidsbeite som påvirkes, om det gjelder reinflytting, samling av rein for merking/uttak av slaktedyr med mer. Type anleggsaktivitet er også avgjørende for i hvilken grad reinen kan sies å bli påvirket (Statnett, 2015).

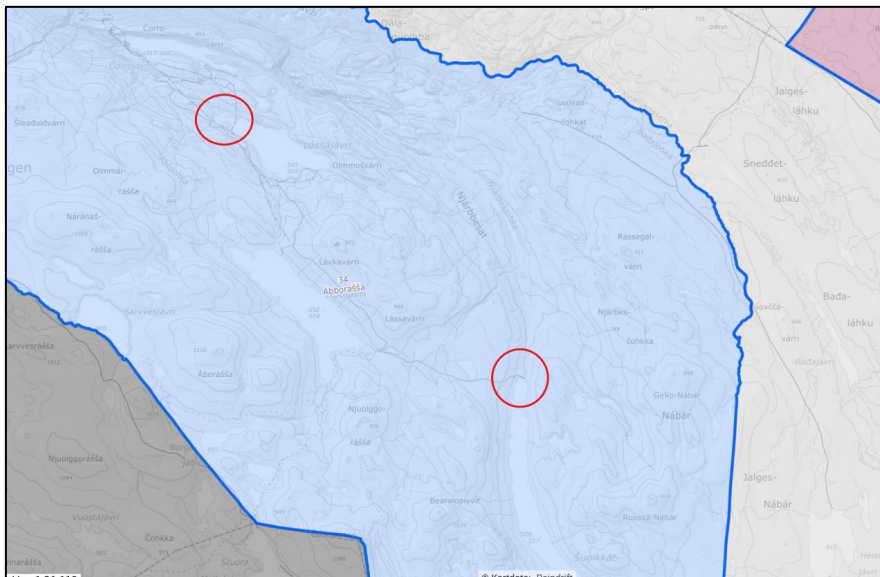
Mennesker som ferdes i terreng genererer generelt sterkere frykt- og fluktresponser enn kjøretøy. Reinsdyr reagerer ulikt og kan reagere på forstyrrelser i en avstand på 60 – 500 meter, der villreinen er mest sensitiv. Beiteområder som er utsatt for stadige forstyrrelser kan føre til nedsatt beitero, økt stress, og dårligere kondisjon av dyrene (Naturrestaurering, 2024; Stanowitch, 2008).

Reinen er spesielt sårbar for forstyrrelser vinterstid, og særlig på senvinteren. Det er vist at rein på vinterbeite viser fryktatferd på lengre avstand enn på sommerbeite, men at de flykter over kortere avstander. Reinen er spesielt sårbar for forstyrrelser i kalvingsperioden på våren. I kalvingsperioden viser simlene spesielt sterk antipredatoratferd fordi kalvene er sårbare for rovdyr. Utover sommeren vil kalvene bli mindre sårbare for rovdyr, og i varme perioder om sommeren med stor insektplage kan de til en viss grad ignorere andre forstyrrelser (Reimers, E. m.fl., 2006).

Reinbeitedistrikt 34-Abborassa

Tiltaksområdet ligger innenfor reinbeitedistrikt 34 Ábboraša i Vest-Finnmark reinbeiteområde, se figur 4-13. Reinbeitedistriktet har egen distriktsplan, der det er spesifisert oversiktsinformasjon og reindriftsplaner (Statsforvalteren, 2017). Oppdatert eller ny informasjon kan komme fram i forbindelse med utarbeidelsen av avtaler med distriktet.

Reinbeiteområdet ligger innenfor Troms og Finnmark fylker, og berører kommunene Nordreisa, Kvæangen og Skjervøy i Troms fylke, og Kautokeino i Finnmark fylke, se Figur 4-13. På grunn av topografi, fauna og klima er distriktet delt i tre delområder (a, b, og c). Tiltaksområdene er lokalisert innenfor delområde a) områdene nordvest for Bearraloaive. Bearraloaive er et fjell som ligger omtrent fem kilometer sørvest for dam Šuoikkátjávri. Delområdet består stort sett av høyfjell med lier og dalfører med snødekke som reinen trekker til når det er varmt og for å unngå insekter. Delområde b) lengre nord mot kysten, er beiteområder der reinen oppholder seg fra tidlig på våren, om sommeren når det er kjølig vær, og seint på ettersommeren. Delområde c) i den sydlige delen av reinbeitedistriktet, er lavereliggende terreng som benyttes tidlig vår, og sensommer/høst.

Figur 4-13. Lokalisering av tiltaksområder i reinbeitedistrikt 34 Ábboráša. Suoikkátjávri merket til høyre og Lássajávri til venstre. Kilde: Nibio Kilden, 2025

Ifølge distriktsplanen for 34-Abborassa, er flyttemønstre som følger:

«Vårflytting skjer vanligvis i april/mai, men kan skje tidligere også, ved f.eks. hvis vinterbeitene blir dårlig pga. nedbeiting og ising. Det har skjedd at noen siidaer har måttet flytte tidligere enn april også.»

Dagens driftsmønster er ved at distriktet er skilt i 5 siidaer, hvorav 3 siidaer foretar kalving og merking ved Abbojavre inne i sommerbeitedistriktet, mens 2 siidaer er i høstbeiteområdet under kalvingsperioden til merking er foretatt ved Goahtemuorjohka, før flokken slippes inn i sommerbeitedistriktet.

... Høstflytting skjer ved at flokken slippes ut til høstbeiteområdet via det nye gjerdeanlegget i Guorbavuopmi, hvor det foretas utskilling av slaktedyr/skilling til vintersiida for enkelte grupper. Skilling til vintersiidaer foretas også ved Dealljadasgjerdet.»

Ifølge distriktsplanen, har distriktet de følgende sesongbeiter:

«Distriktet har vårbeite/kalving på to forskjellige områder. Disse er: Vår- og høstbeiteområde innenfor Bieddjavagge området, og selve sommerbeitedistriktet lengre nord. Under barmarksperioden benyttes hele sommerbeitedistriktet i en periode på 4-5 måneder. Områdene som brukes til høstbeite er ved Bieddjavagge området, og innenfor distriktets høstsperrgjerde. Disse områdene er Guorbavuopmi, Geadas, Rivkkos, Dealljadas, og østover til Sturoajavre.»

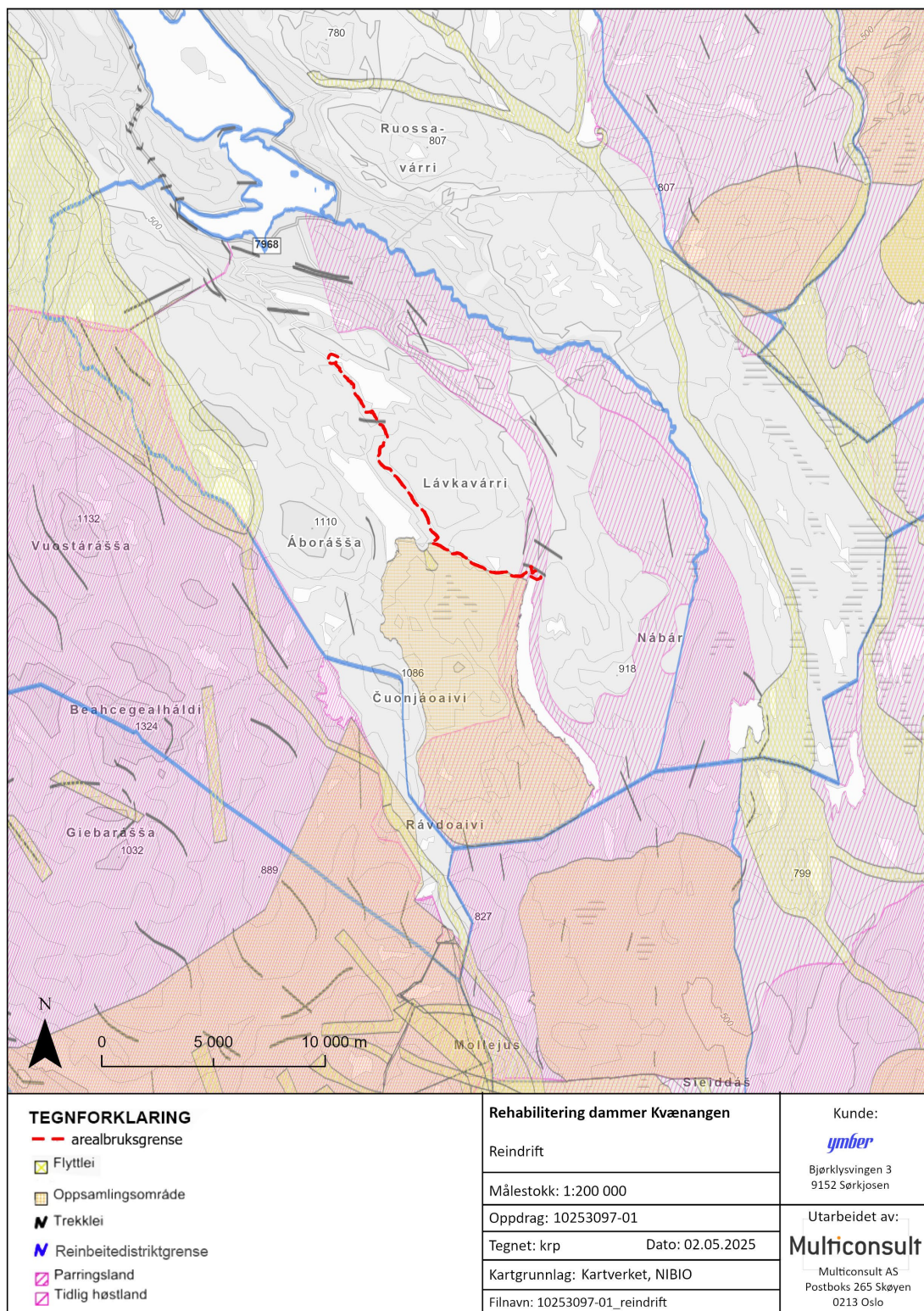
Vinterbeiteområder blir spesifisert for hver siida.

Driftsforhold er som følger:

«Driften følger et tradisjonelt mønster, kalving foregår på 2 forskjellige områder, ved Bieddjavagge-området og inne i sommerbeitedistriktet. Merking foretas ved Abbojavre og Goahtemuorjohka i de respektive gjerdeanleggene. Gjeting er fordelt på en turnusordning som er fordelt mellom de aktive utøverne. Dette kan være forskjellig fra år til år. Gjeting foregår hovedsakelig ved at sperregjerdene kontrolleres, kjøring ved denne ordningen er da også lagt hovedsakelig etter disse gjerdene.»

I slutten av september begynner samling av flokken til merking av resterende umerkede kalver, og utskilling av slaktedyr. Deretter slippes flokken ut på høstbeiteområdene. I november foretas skilling til vintersidaer, og flytting.»

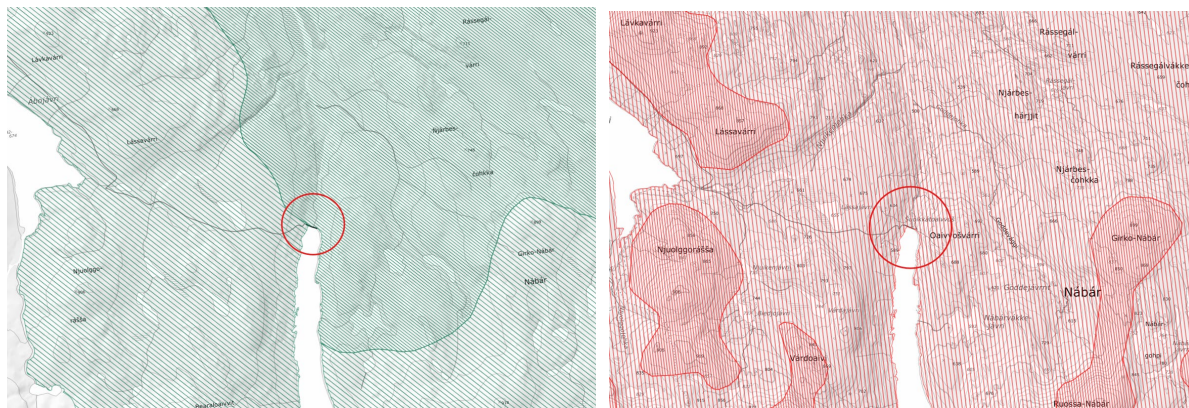
Regionale flyttleier ligger hovedsakelig utenfor distriktet. Basert på kartlagte høstbeiteområder, er det naturlig å forvente rein langs dalføret nord for Šuoikkátjávri. se Figur 4-14.

Figur 4-14. Oversiktskart til reinbeitedistrikt 34. Kartet viser flyttleier og oppsamlingsområder, i tillegg til høstbeite der det er naturlig å forvente ferd av rein om høst.

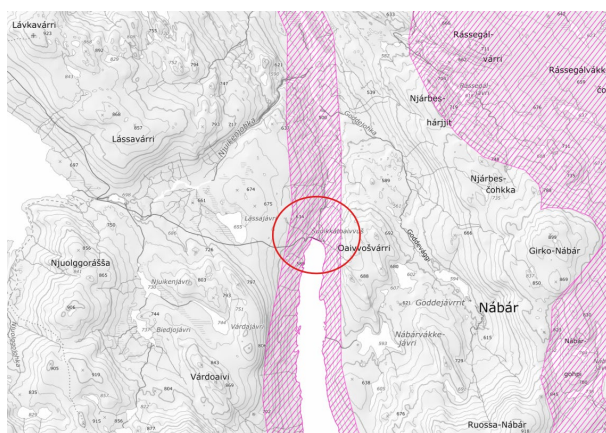
Šuoikkátjávri

Dam Šuoikkátjávri ligger i et område merket som vårbeite med kalvingsland, sommerbeite og høstbeite. (Figur 4-15, Figur 4-16, Figur 4-17). Kalvingsland er vist i mørkegrønn skravur i Figur 4-15 under, og strekker seg nord og østover i fjellterreng mot Kvænangsbotn. Det er ingen nærliggende høstvinterbeiter eller vinterbeiter i nærheten av tiltaksområdet.

Figur 4-15 (venstre). Vårbeiter. Tettere skravur viser kalvingsland og tidlig vårland der simleflokken oppholder seg i kalvings- og parringsperioden. Bredere skravur viser vårbeite for okserein og fjorårskalver. Kilde: Nibio Kilden, 2025

Figur 4-16 (høyre). Sommerbeite. Tettere skravur viser høyereleggende områder og luftingsområder der reinen oppholder seg midtsommers, for beite, ro, avkjøling og få redusert insektsplagen. Bredere skravur viser lavereliggende sommerland. Nibio Kilden, 2025

Figur 4-17. Høstbeite. Skravur viser tidlig høstland. Nærmeste kartlagt parringsland er omtrent 6 km mot øst. Nibio Kilden, 2025

Ifølge Kongelig resolusjon for revisjon av konsesjonsvilkår (2020), mener Ábborašša reinbeitedistrikt at Njarbesdalen mellom Šuoikkátjávri og inntaket for Corrojavrrit kraftverk er svært viktig for reinkalvingen, og at eventuell transport av maskiner eller inngrep langs Njarbesjohka i den perioden vil være veldig uheldig for reindrift.

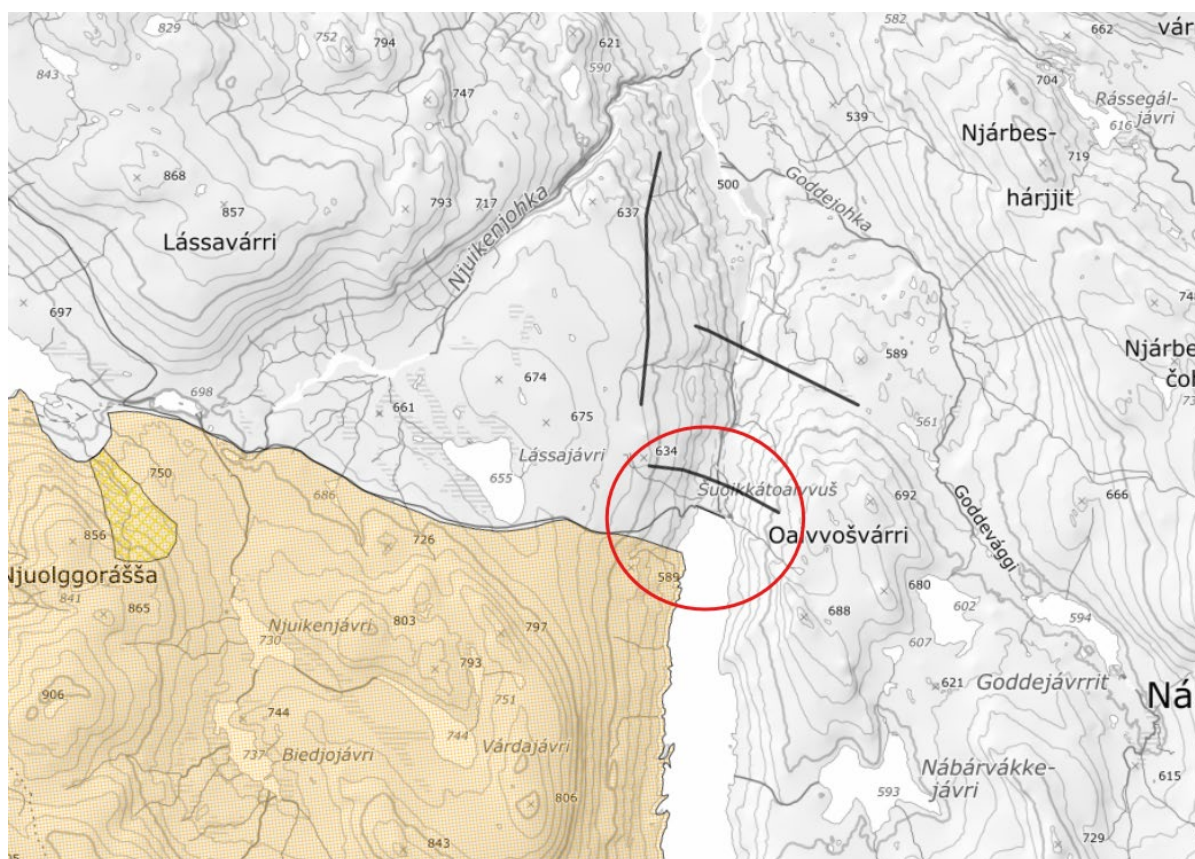
Den sårbare kalvingsperioden er hele perioden fra før kalving, selve kalvingsperioden og starten av die- og parringsperioden, dvs. fra april til midtsommers. Det er ikke per dags dato (når denne rapporten er skrevet) avklart hvor sent på våren kalvingen i distriktet foregår, men det er en pågående dialog med reinbeitedistriktet for å avklare dette. Etter Reindriftsloven §22 andre ledd, er det ikke lov å stenge flyttleier. Retten til flyttleier gjelder rett til å drive og forflytte rein i de delene av reindriftsområdet der reinen lovlig kan ferdes, og en rett til flytting av rein etter tradisjonelle

flyttleier. Bredden på en flyttlei varierer ut ifra terreng og måten det flyttes på. Med flyttlei regnes også faste inn- og avlastingsplasser for transport av reinen.

Sør for Suoikkatveien er det et oppsamlingsområde med flyttlei ved Ábojávri. Oppsamling, merking og sortering skjer ved Ábojávri. Oppsamlingsområder på kartet viser områder som har kvaliteter (godt beite, oversiktlig, naturlig avgrensning, etc.) som gjør det enklere for reineiere å utøve kontroll over flokken i et ønsket tidsrom. Oppsamlingsområder benyttes når reinen samles for å foreta kalvemerking, skilling, slakting eller flytting. Flyttlei er omtalt som (Landbruksdirektoratet, 2022):

«Det kan være en aktiv driving av reinen, eller at reinen styres i ønsket retning, hvor reinen får beite seg gjennom et område. Enkelte steder er det utvidelser på flyttleia. Disse utvidelsene markerer beitelommer eller overnattingsbeiter hvor flokken hviler/beiter. Bredden vil variere, blant annet etter terrenget og snøforholdene samt størrelse og samling på flokken. Beitelommer/overnattingsbeite er markert som utvidelser.

Høstflyttingen foregår som oftest mer spredt og over adskillig lenger tid enn vår-flyttingen. Derfor er ofte høstleia bredere.»

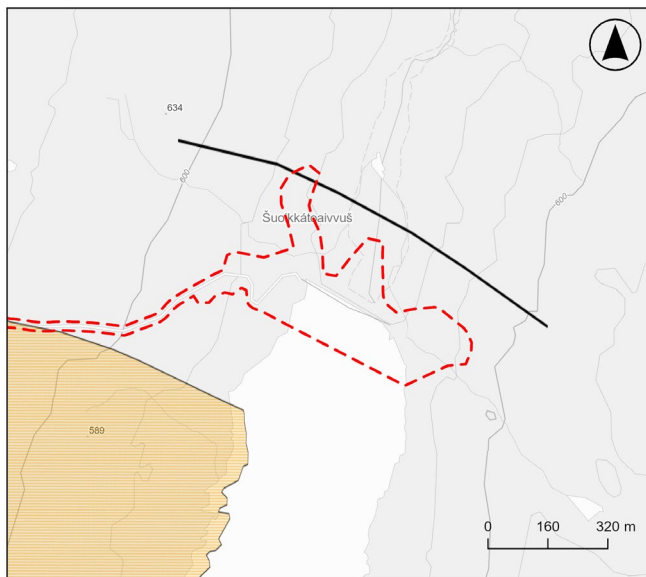

Figur 4-18 (høyre). Trekklei (sort linje), flyttlei (gul) og oppsamlingsområde (oransje). Nibio Kilden, 2025

Det er kartlagt tre trekkleier nord for dam Šuoikkátjávri. Oppsamlingsområdet, trekk- og flyttleier er vist i Figur 4-19. Trekkleier viser viktige, naturlige trekk mellom ulike beiteområder og forbi passasjer, der reinen trekker av seg selv, enten enkeltvis eller i flokk. Datasettet viser dagens arealbruk og er å regne som veiledende illustrasjon på hvordan reindriftsnæringen i hovedsak normalt bruker områdene (Landbruksdirektoratet, 2022).

Av de tre registrerte trekkleiene nord for dammen, ligger den nærmeste omtrent 200 meter unna dammen og krysser nordspissen av det gamle masseuttaket der det er planlagt opprydding og

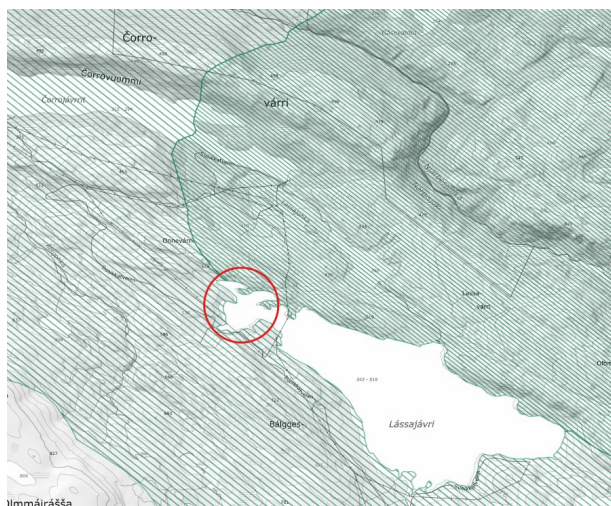
tilpasningstiltak, se Figur 4-19 under. Trekkleia må ikke stenges på grunn av arbeidet, og anleggsarbeidene må tilpasses flytting av rein i dialog med reinbeitedistriktet.

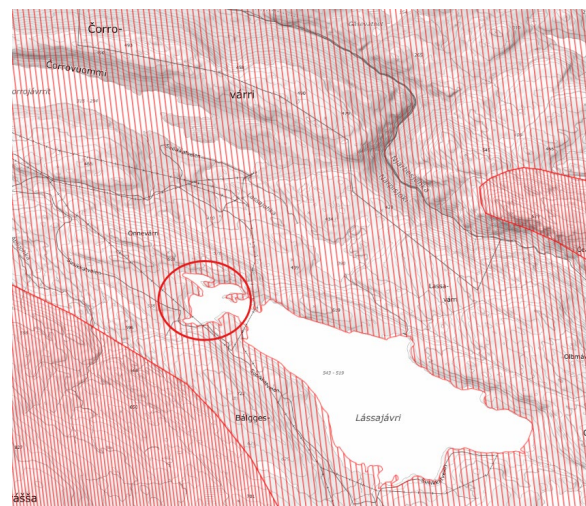
Figur 4-19. Nærbilde av reindrift ved dam Suoikka. En trekkleia krysser nordspissen av det gamle masseuttak på vestsiden av dammen. (Kilde: NIBIO Kilden, 2025)

Lássajávri

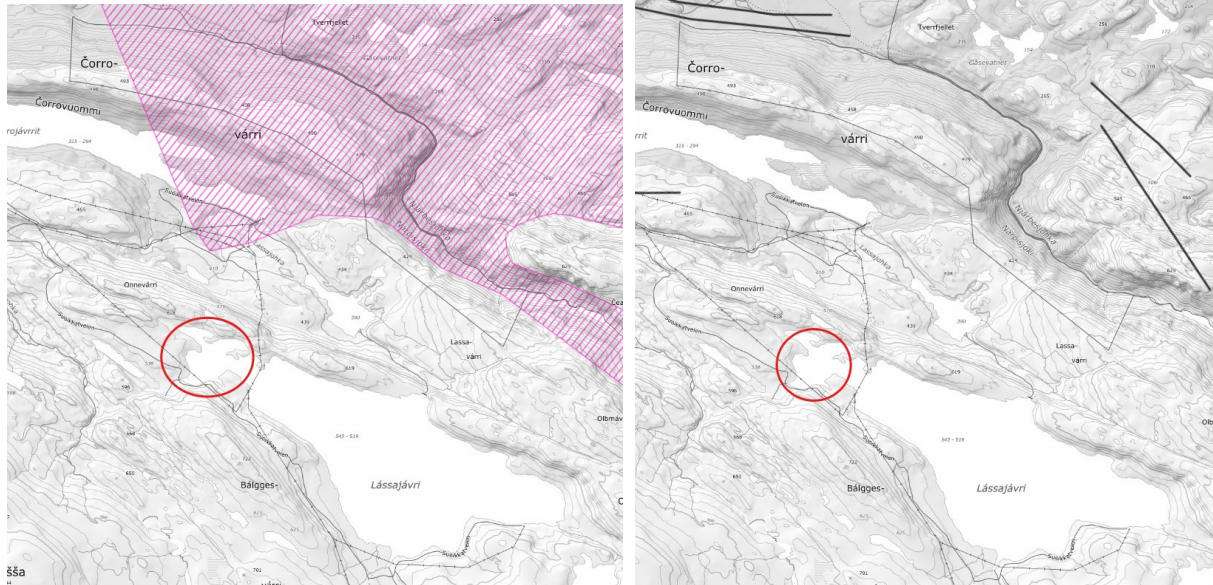
Lássajávri ligger i et område merket som vårbeite, sommerbeite og høstbeite for tamrein. Kalvingslandet strekker seg langs nordsiden av magasinet, som vist i mørkegrønn i Figur 4-20. Det er ikke kartlagt høstvinterbeite eller vinterbeite i området. Det er en trekkleia sør for Småvatn, som krysser Suoikkatveien i tillegg til en krysning over veien rett sør for Lássajávri.

Figur 4-20 (venstre). Vårbeiter. Tettere skravur viser kalvingsland og tidlig vårland der simleflokken oppholder seg i kalvings- og pigningsperioden. Bredere skravur viser vårbeite for okser og fjorårskalver. Kilde: Nibio Kilden, 2025

Figur 4-21 (høyre). Sommerbeite. Tettere skravur viser høyereliggende områder og luftingsområder der reinen oppholder seg midtsommers, for beite, ro, avkjøling og få redusert insektsplagen. Bredere skravur viser lavereliggende sommerland. Nibio Kilden, 2025

Figur 4-22 (venstre). Høstbeite Lássajávri. Skravur viser tidlig høstland. Nærmeste kartlagt parringsland er omtrent 7,5 km mot vest. Nibio Kilden, 2025

Figur 4-23 (høyre). Trekkleier (sort linje) ved Lássajávri. Nibio Kilden, 2025

Hensyns- og/eller restriksjonsperioder

Det viktigste avbøtende tiltaket i forhold til reindriften er fullstendig anleggsstans innenfor bestemte områder og perioder som er sårbare for reindrift (Statnett, 2015). Dette gjelder primært områder som benyttes i forbindelse med flytting og i kalvings- og parringsperioden, samt enkelte områder der det foregår samling av rein. Trekkleier kan ikke stenges.

Hensyns- og/eller restriksjonsperiodene vil kunne forskyves noe i begge retninger som følge av årstidsvariasjoner, siden hvordan reinsdyrene utnytter terrenget avhenger av vær-, snø-, og beiteforhold. Det vil også kunne bli behov for kortere, midlertidige stans i arbeidene.

Det er viktig å ivareta kommunikasjonen mellom anleggsdriften og reinbeitedistriktet. Reinbeitedistriktet må varsle Ymber Produksjon AS senest tre dager i forkant av flytting av rein gjennom området, hvor da Ymber straks varsler entreprenøren. Det vil bli vurdert behov for å utstyre reinbeitedistriktet med satellittelefon i kritiske perioder.

Reindriftsutøvere skal fritt kunne drive og forflytte rein i de deler av reinbeiteområdet etter tradisjonelle flyttleier. Flyttleiene som krysser nær til dam Šuoikkátjávri eller langs Suoikkatveien skal ikke stenges i forbindelse med arbeidene. I anleggsarbeidet skal avtaler fastsatt i dialog med reinbeitedistrikt om hensyn til reindrift i området overholdes. Planlagt opprydding i det gamle masseuttaket på vestsiden av dam Šuoikkátjávri skal ikke foregå i flytteperioder for rein

Arbeidene kan heller ikke pågå dersom de forstyrrer reinsdyrkalvingen.

Hensyn- og/eller restriksjonsperioder, beskrivelse av restriksjon, og avtaler blir avklart av Ymber Produksjon AS i løpende dialog med reinbeitedistriktet.

5 Referanseliste

- Artsdatabanken. (2021). *Norsk rødliste for arter 2021*. Hentet fra <https://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/>
- Artsdatabanken (2025). *Artskart*. Hentet fra: <https://artskart.artsdatabanken.no/>
- Landbruksdirektoratet (2022). *Produktark: Reindrift – Oppsamlingsområdet*.
- Landbruksdirektoratet (2022). *Produktark: Reindrift – Flyttlei*.
- Landbruksdirektoratet (2022). *Produktark: Reindrift – Trekklei*.
- Kartverket (2025). *Norgeskart*. Hentet fra <https://www.norgeskart.no/>
- Klima- og Miljødepartementet (2010). *Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)*. Hentet fra Lovdata: https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2004-06-01-931/KAPITTEL_8-7#%C2%A730-6
- Kommunekart (2025). *Kvæningen kommune*. Hentet fra <https://kommunekart.com/>
- Kvæningen Kraftverk AS (2025). *Kvæningsbotn Kraftstasjon*. Hentet fra: <http://www.kvenkraft.no/kvaenangsbotn-kraftstasjon.5939766-401422.html>
- Kvæningen kommune (2019). *Kommuneplanens arealdel*. Hentet fra: <https://www.kvanangen.kommune.no/kommuneplanens-arealdel.6144891-463753.html>
- Kvæningen kommune (2025). *Snøskuterløyper i Kvæningen*. Hentet fra: <https://www.kvanangen.kommune.no/snoeskuterloeyper.582683.no.html>
- Landbruksdirektoratet (2022). *Produktark: Reindrift – Flyttlei*. Hentet fra: <https://kilden.nibio.no/>
- Miljødirektoratet (2011). *Naturbase faktaark – Kvæningsbotn landsskapsvernområde*. Hentet fra: <https://faktaark.naturbase.no/?id=VV00003007>
- Miljødirektoratet (2011). *Naturbase faktaark – Navitdalen landskapsvernområde*. Hentet fra: <https://faktaark.naturbase.no/?id=VV00003008>
- Miljødirektoratet (2018). *Naturbase faktaark – Njemenjaikojohka naturreservat*. Hentet fra: <https://faktaark.naturbase.no/?id=VV00003434>
- Miljødirektoratet (2019). *Naturbase faktaark – Anleggsveien og -fjellet, Kvæningsbotn*. Hentet fra: <https://faktaark.naturbase.no/?id=FK00034025>
- Miljødirektoratet (2025). *Naturbase kart*. Hentet fra <https://geocortex02.miljodirektoratet.no/Html5Viewer/?viewer=naturbase>
- Multiconsult (2024). *10253097-01-RIGberg-NOT-101 Ingeniørgeologisk vurdering steinbrot – Suoikkatjavri*
- Multiconsult (2025). *10253097-01 -RIVass-RAP-100 Teknisk Plan dam Suoikkatjavri*
- Naturrestaurering (2024). *Oppgradering av damanlegg for drikkevann på Kvaløya, Tromsø kommune: Vurdering av konsekvenser for reindriften*.
- NIBIO (2025). *Kilden*. Hentet fra: <https://kilden.nibio.no/>
- Norge i Bilder (2025). Hentet fra: <https://www.norgeibilder.no/>
- Norsk Klimaservicesenter (2025). *Klimaprofil Troms*. Hentet fra: <https://klimaservicesenter.no/kss/klimaprofiler/troms>

NVE (2024). *Revidering av NVEs listeførte kulturminner – Høring. Refnr: 202002935-143. Datert 20.09.2024. Mottatt av NVE.*

NVE (2021). *Kvænangsbotn m flere kraftverk – Ymber Produksjon AS. Refnr: 202002935-143. Datert 02.09.2021. Mottatt av NVE.*

NVE (2025). *Sikkajokk kraftverk og kraftverkene i Kvænangen har fått status som NVEs listeførte kulturminner. Refnr: 202002935-192. Datert 13.05.2025. Mottatt av Ymber Produksjon AS.*

NVE (2025). *NVE Atlas. Hentet fra: <https://atlas.nve.no/Html5Viewer/index.html?viewer=nveatlas#>*

NVE (2025). *Kartkatalog. Hentet fra: <https://kartkatalog.nve.no/#kart>*

NVE (2015). *God praksis Nr 1-2015: Dammar og magasin – landskap og miljøtilpasning.*

NVE (2015). *God praksis Nr 3-2015: Riggområder.*

NVE (2015). *God praksis Nr 5-2015: Avfall, forurensning og støy.*

NVE (2016). *God praksis Nr 8: Terrengbehandling og vegetasjonsetablering.*

NVE (2017). *God Praksis Nr 9: Midlertidig anleggsveier og terrengtransport.*

NVE (2018). *Revurdering av vassdragsanlegg.*

NVE (2021). *Veileder for terrengbehandling ved bygging av vassdrags- og energianlegg.*

NVE (2024). *Digital veileder for utarbeidelse av detaljplan for vassdragstiltak - miljø og landskap.*

Olje- og energidepartementet (2020). *Kongelig Resolusjon – revisjon av konsesjonsvilkår for erver og regulering av Abojohka mv. i Kvænangen og Nordreisa kommuner, Troms fylke. 04. september 2020.*

Ramboll (2009). *Temakart – Kvænangsbotn vannverk.*

Reimers E., Loe, L.E., Eftestøl, S., Colman, J.E. og Dahle, B. (2009). *Effects of hunting on response behaviours of wild reindeer.* Journal of wildlife management 73: 844-851.

Riksantikvaren (2025). *Askeladden. Hentet fra: <https://askeladden.ra.no/>*

Riksantikvaren (2025). *Kulturminnesøk. Hentet fra: <https://www.kulturminnesok.no/>*

Samferdselsdepartementet (2025). *Lov om vegar (veglova). Hentet fra Lovdata: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1963-06-21-23/kapvii#kapvii>*

Stankowich T. (2008). *Ungulate flight responses to human disturbance: A review and meta-analysis.* Biological Conservation 141: 2159-2173.

Statnett (2015). *Miljø-, transport-, og anleggsplan (MTA): 420kV ledning Balsfjord-Skaidi. Strekning Balsfjord transformatorstasjon – Reisadalen. Hentet fra: <https://www.statnett.no/vare-prosjekter/region-nord/balsfjord-skaidi/#dokumenter>*

Statsforvalteren (2018). *Distrikt plan 34 – Abborassa.*

SWECO (2020). *Rapport: Revurdering av Småvatna (10208582-R03 Revurdering Småvatna med vedlegg).*

6 Vedlegg

Vedlegg medfølger som PDF.

Vedlegg 1: Arealbruksplaner Dam Šuoikkátjávri og Lássajávri

Vedlegg 2: Masseuttak Dam Šuoikkátjávri

Vedlegg 3: 10253097-01-RIVass-RAP-100 Teknisk plan Dam Šuoikkátjávri

Vedlegg 4: 10253097-01-RIGberg-NOT-101 Synfaringsnotat ingeniørgeologiske vurderingar Suoikkatjavre

Vedlegg 5: Brev fra Riksantikvaren – ber om merknader arkeologiske undersøkelser 2025.04.22